

Latvijas skolu 9. klases skolēnu finanšu pratības novērtējums

Rezultātu kopsavilkums

Satura rādītājs

Metodoloģija

Izlases raksturojums

Galvenie rezultāti

- ✓ Finanšu pratības indekss
- ✓ Zināšanu pašvērtējums par finanšu jautājumiem
- ✓ Ģimenes loma finanšu jautājumos
- ✓ Rīcība ar finanšu līdzekļiem
- ✓ Zināšanas finanšu jomā
- ✓ Finanšu zināšanu uzdevumi

RMIT

Metodoloģija

Pētījuma mērķis

Noskaidrot Latvijas skolu 9. klases skolēnu finanšu pratības novērtējumu

Aptaujas laiks

10.02.-30.04.2025

Mērķa grupa

Latvijas skolu 9. klases skolēni

Izlases lielums

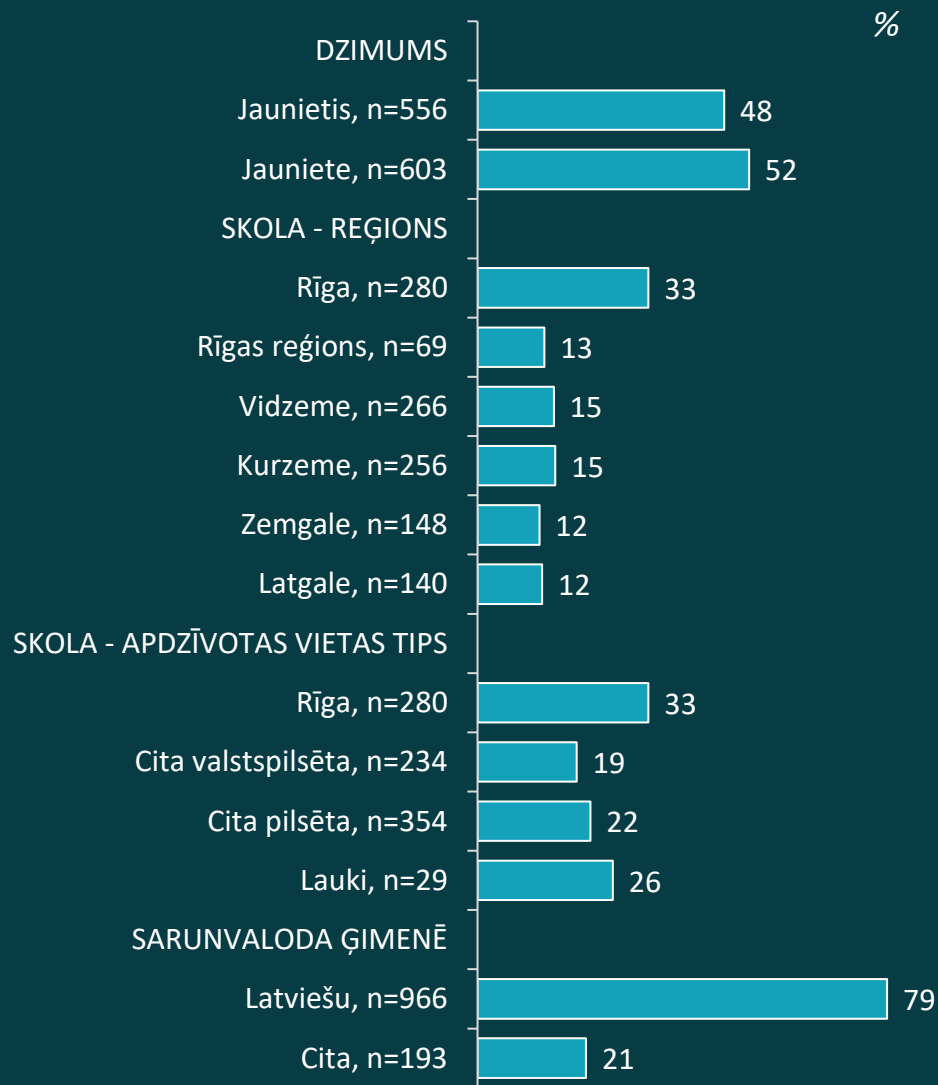
1159 respondenti, no 75 Latvijas skolām

Metode

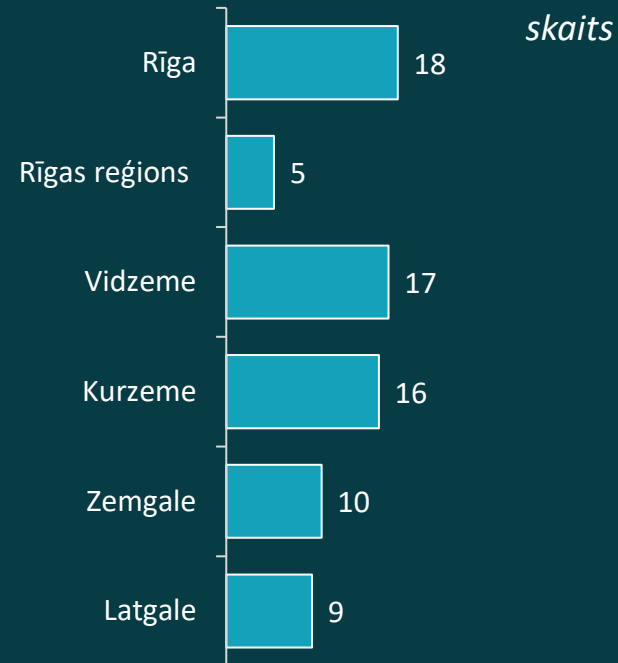
Tiešsaistes intervijas (CAWI)

Izlases raksturojums

Skolēni, n=1159

Skolas, n=75

Galvenie rezultāti

RXIT

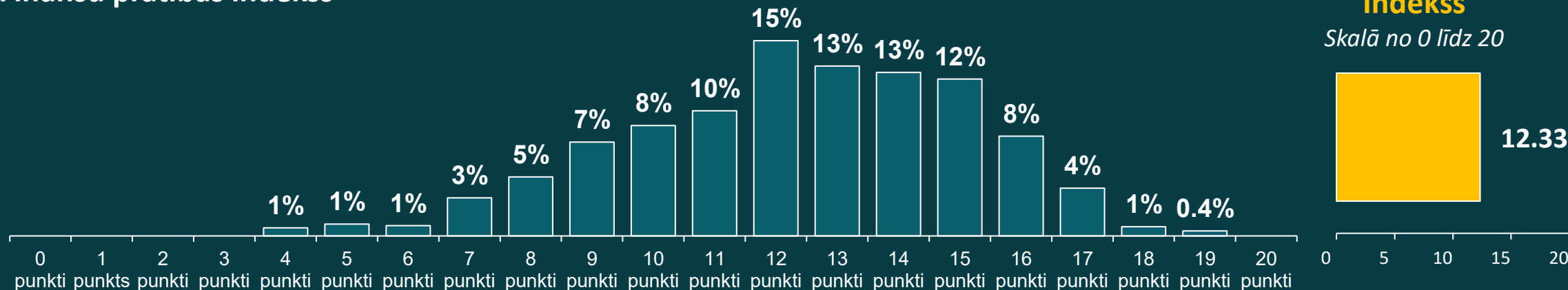
Finanšu pratības indekss

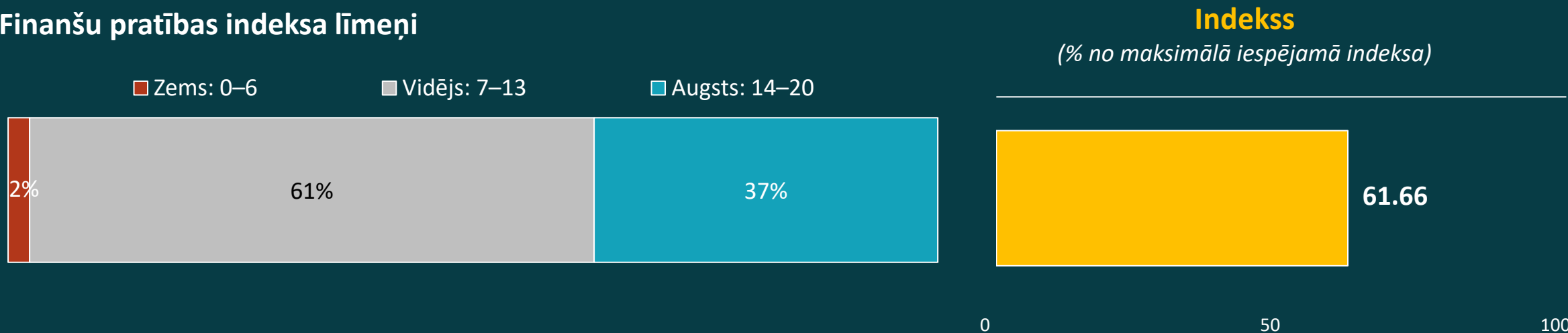
Finanšu pratības indekss

Bāze: visi respondenti, n=1159

Finanšu pratības indekss

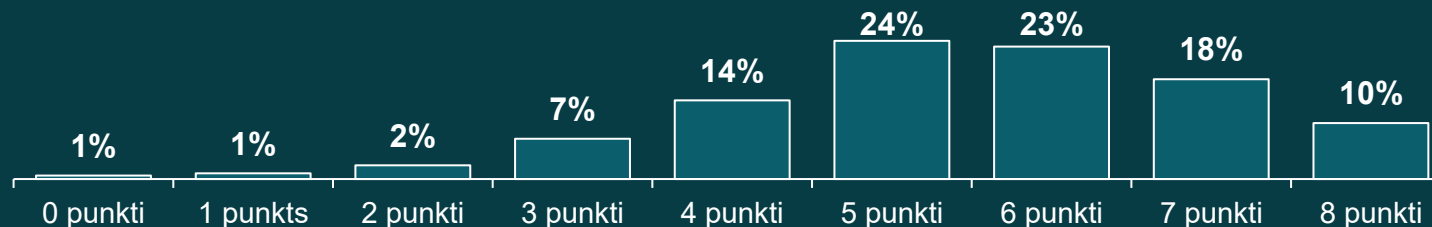
Finanšu pratības indeksa līmeņi

Finanšu pratības apakšindeksi

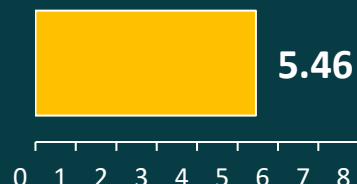
Bāze: visi respondenti, n=1159

Finanšu pratības indekss: zināšanas

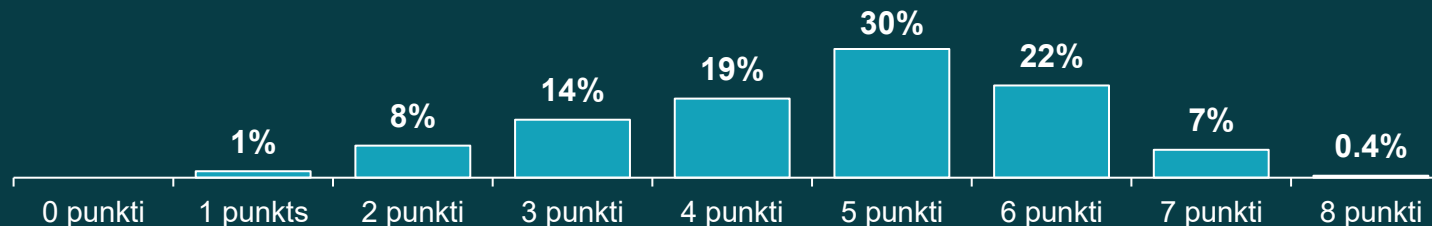

Indekss

Skalā no 0 līdz 8

Finanšu pratības indekss: uzvedība, prasmes

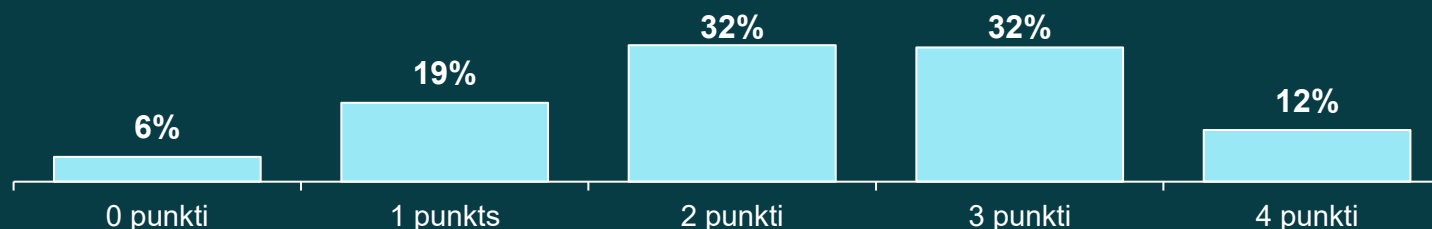

Indekss

Skalā no 0 līdz 8

Finanšu pratības indekss: attieksme

Indekss

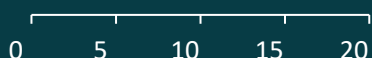
Skalā no 0 līdz 4

FINANŠU PRATĪBAS INDEKSS

Skalā no 0 līdz 20

12.33

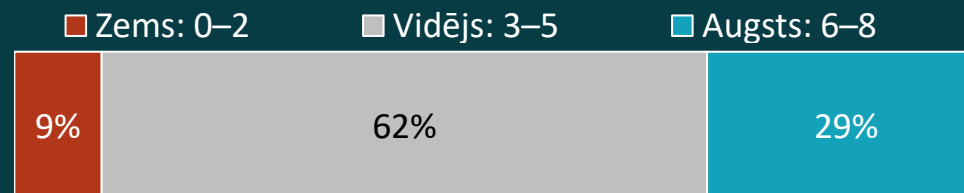
Finanšu pratības līmenis

Bāze: visi respondenti, n=1159

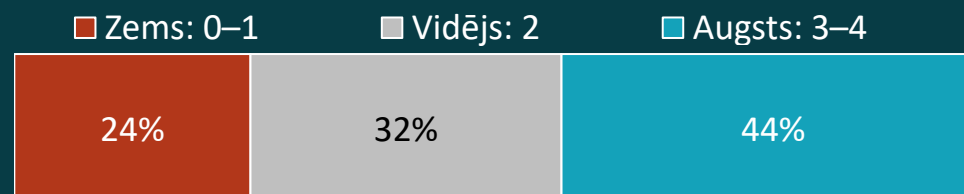
Finanšu pratības indekss: zināšanas

Finanšu pratības indekss: uzvedība, prasmes

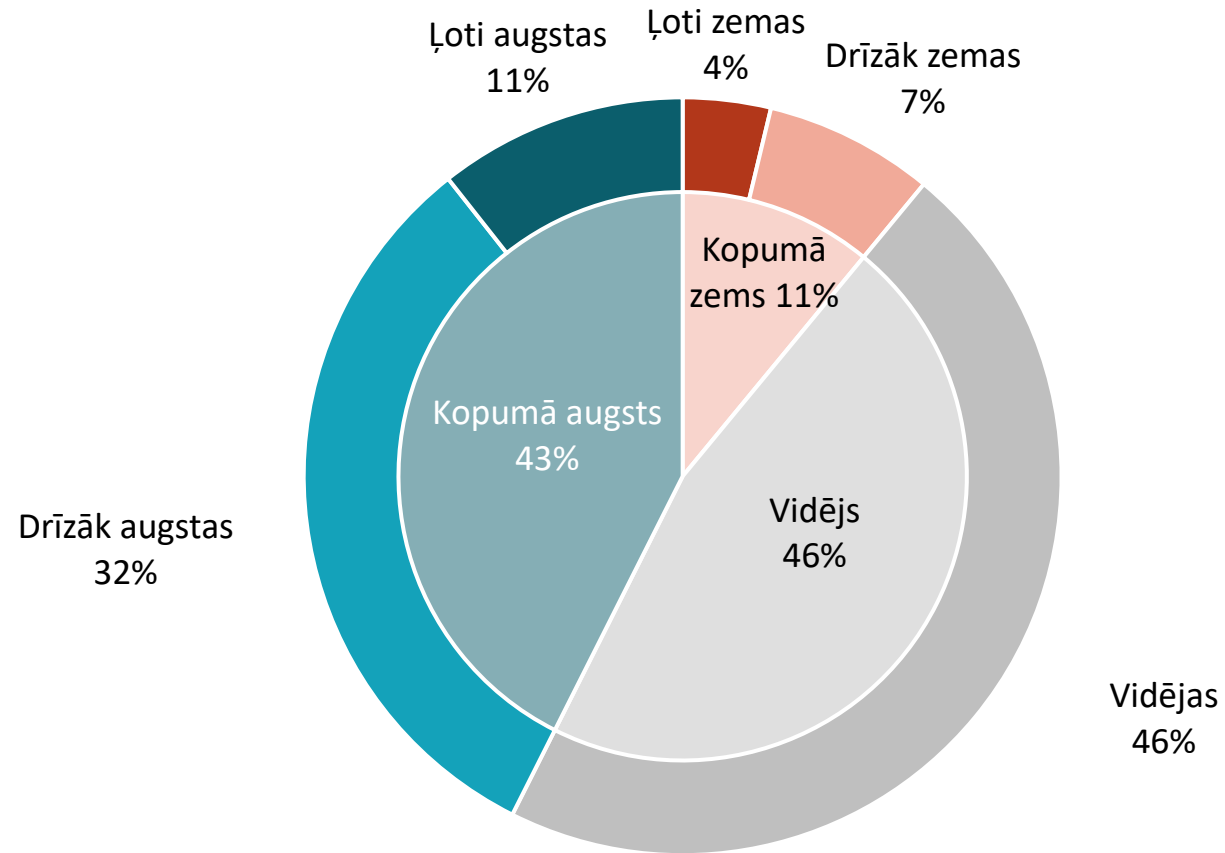
Finanšu pratības indekss: attieksme

Zināšanu
pašvērtējums par
finanšu
jautājumiem

Zināšanu pašvērtējums par finanšu lietām (%)

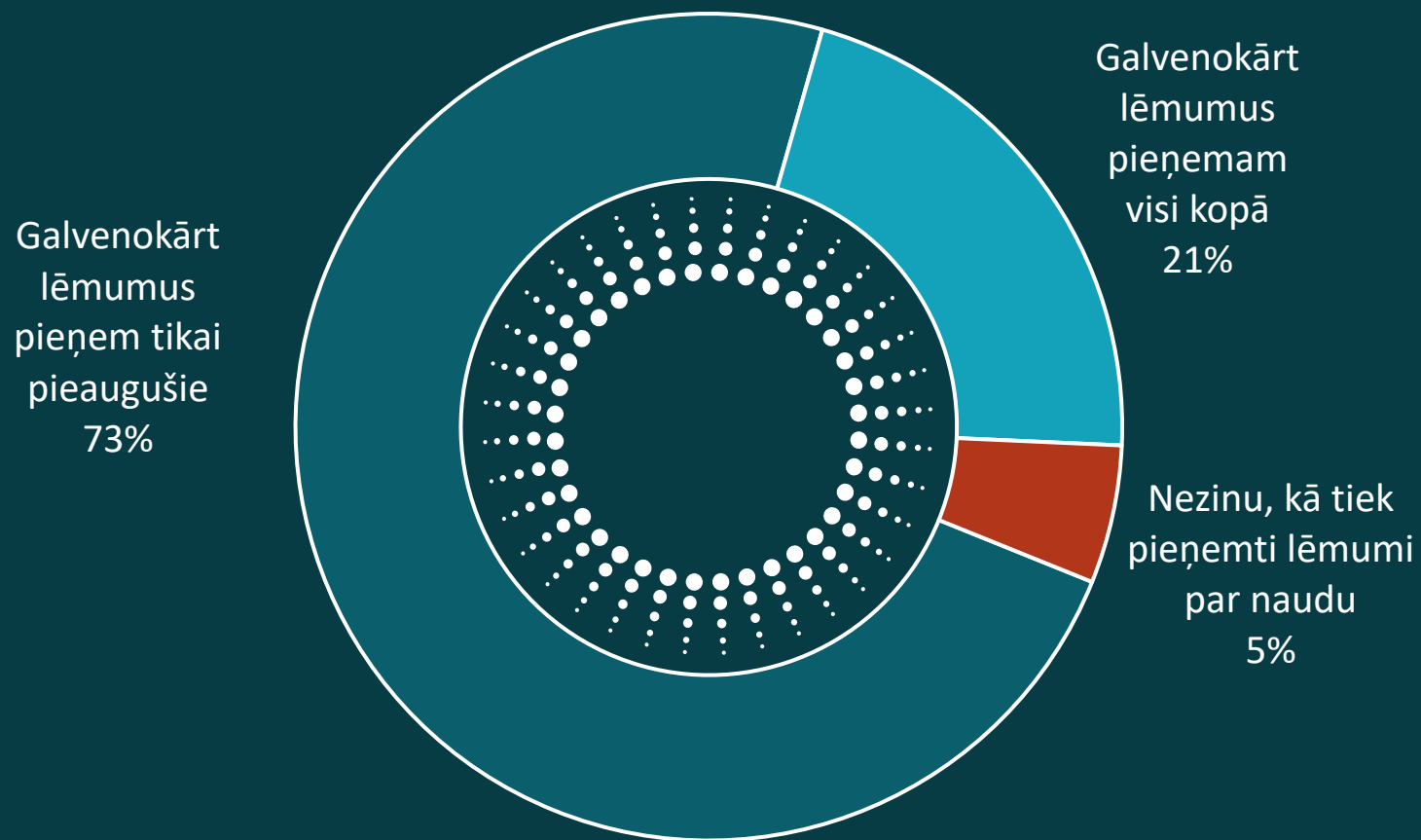

J17. Kā Tu vērtē savas zināšanas par naudas lietām salīdzinājumā ar Taviem vienaudžiem? Vai tās ir...
Bāzi: visi respondenti, n=1159

Ģimenes loma finanšu jautājumos

Bērnu iesaiste finanšu lēmumu pieņemšanā ģimenē (%)

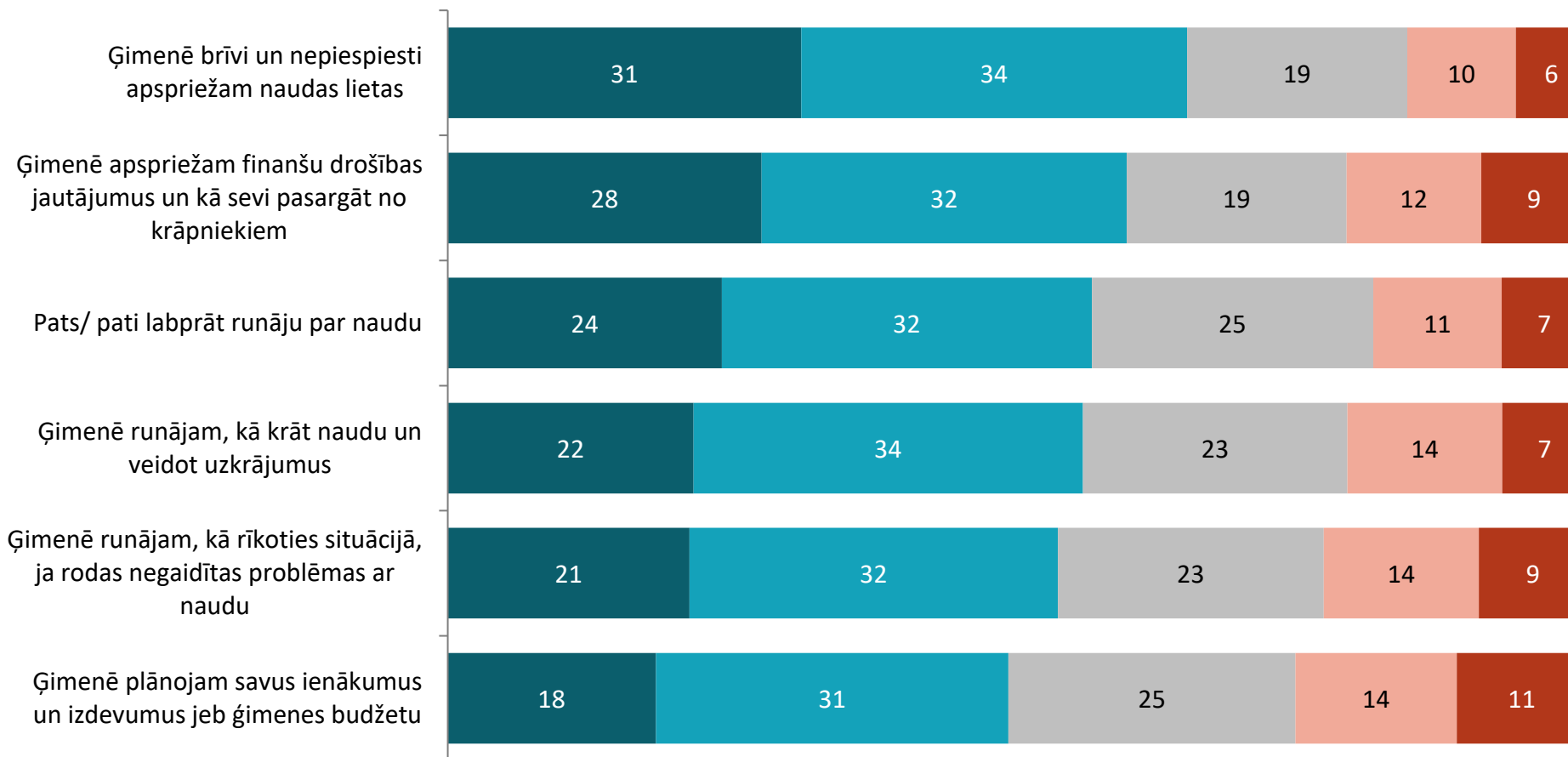

J1. Kurš/ kuri Tavā ģimenē pieņem ikdienas lēmumus par to, kā rīkoties ar naudu?

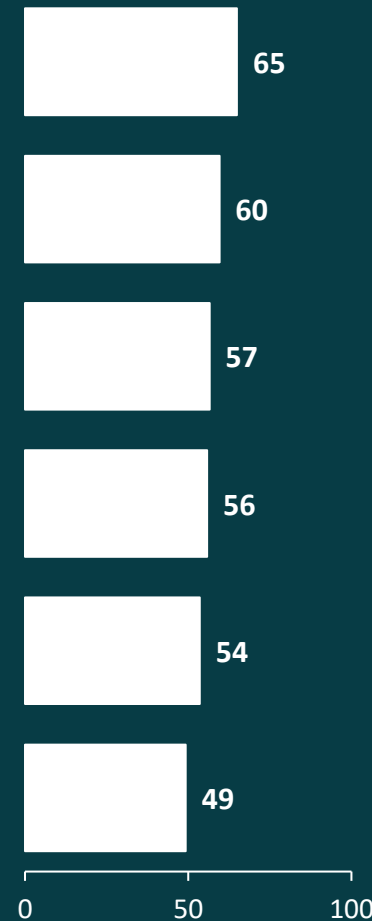
Bāze: visi respondenti, n=1159

Ar finansēm saistītu jautājumu risināšana (%)

■ Pilnībā piekrītu (5)
 ■ Drīzāk piekrītu (4)
 ■ Ne piekrītu, ne nepiekrītu (3)
 ■ Drīzāk nepiekrītu (2)
 ■ Pilnībā nepiekrītu (1)

Vērtējumi 4 (drīzāk piekrītu) + 5 (pilnībā piekrītu)

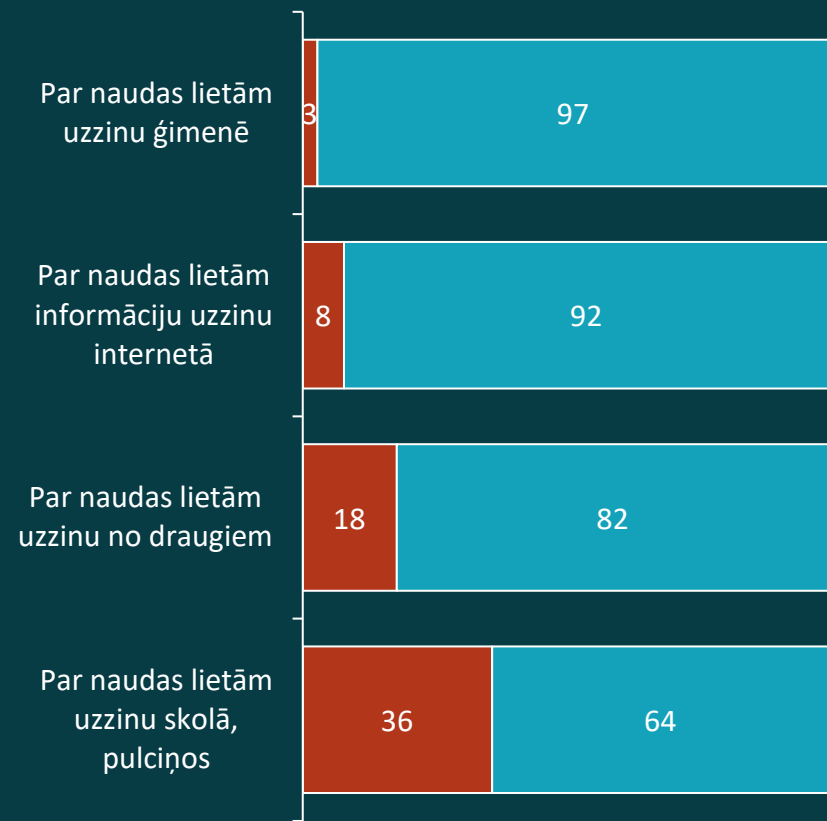
J2. Atzīmē, cik lielā mērā piekrīti katram no apgalvojumiem par to, kā jūsu ģimenē tiek risināti ar naudu saistīti jautājumi!

Bāze: visi respondenti, n=1159

Informācijas iegūšanas veids (%)

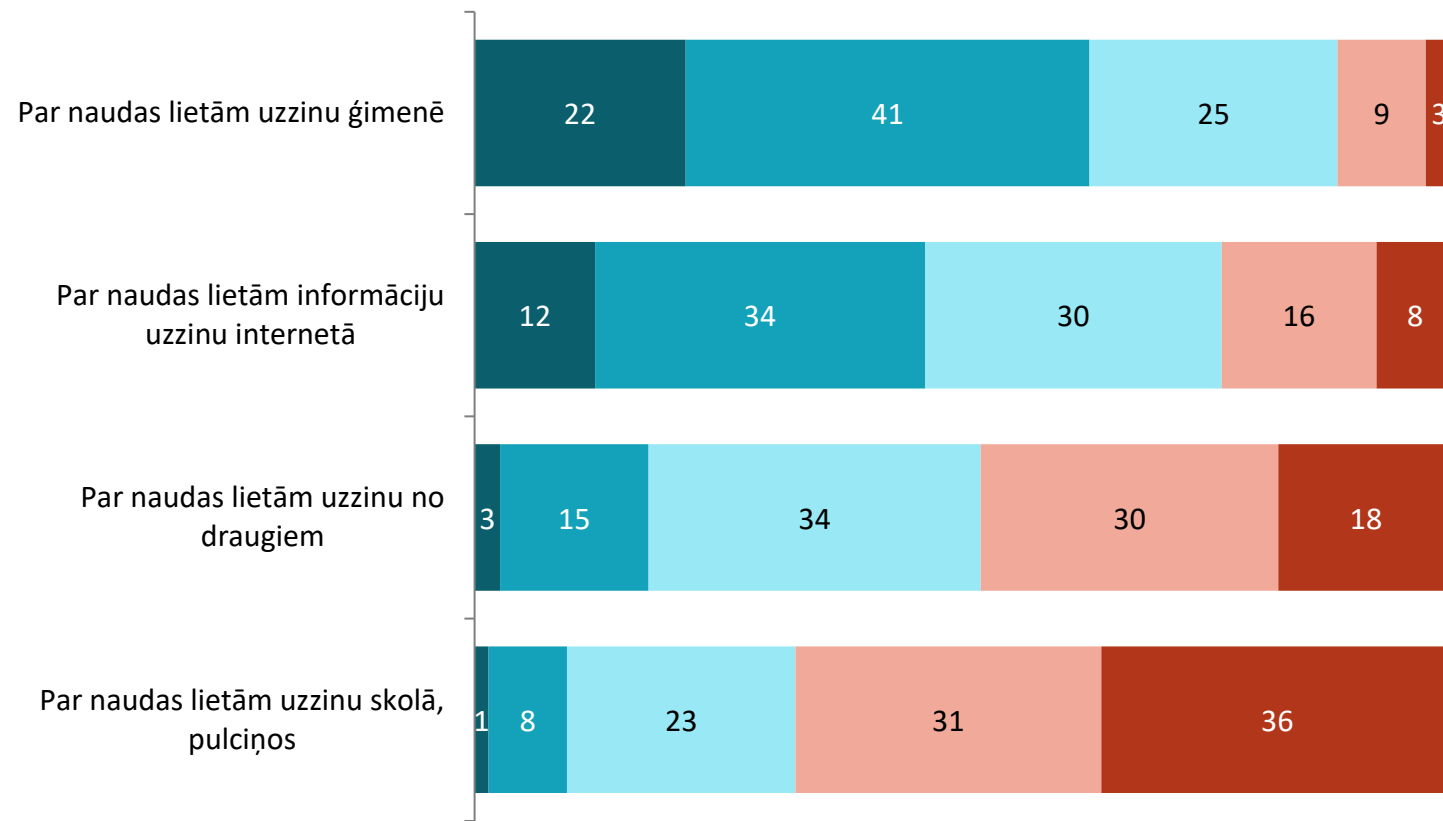
Informācijas iegūšana

■ Nekad ■ Iegūst informāciju minētajā veidā

Informācijas iegūšanas biežums

■ Vienmēr ■ Bieži ■ Dažreiz ■ Reti ■ Nekad

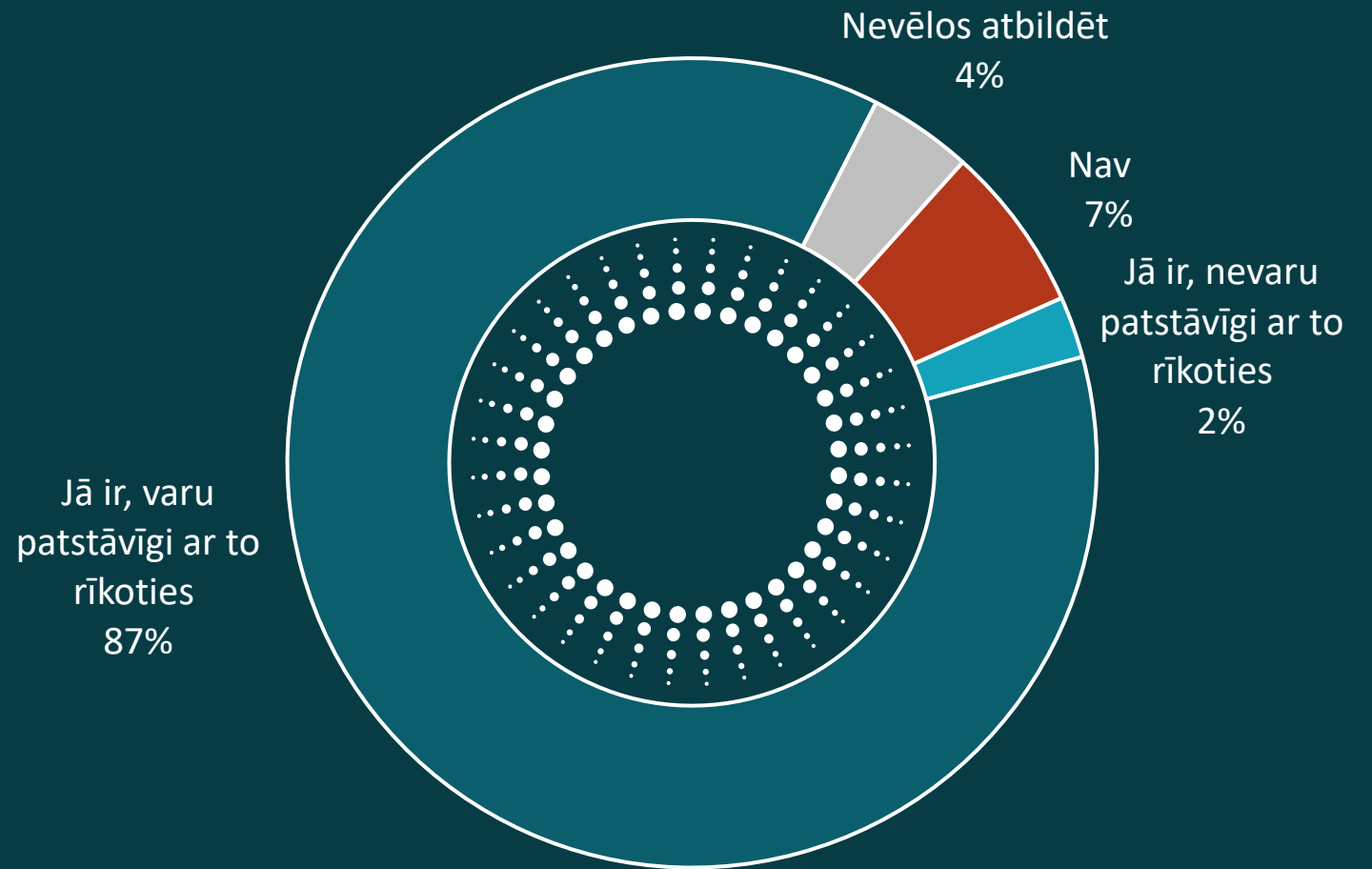

J3. Atzīmē, cik bieži Tu iegūsti informāciju par naudu katrā no minētajiem veidiem!
Bāze: visi respondenti, n=1159

Rīcība ar finanšu
līdzekļiem

Nauda, ar kuru var rīkoties (%)

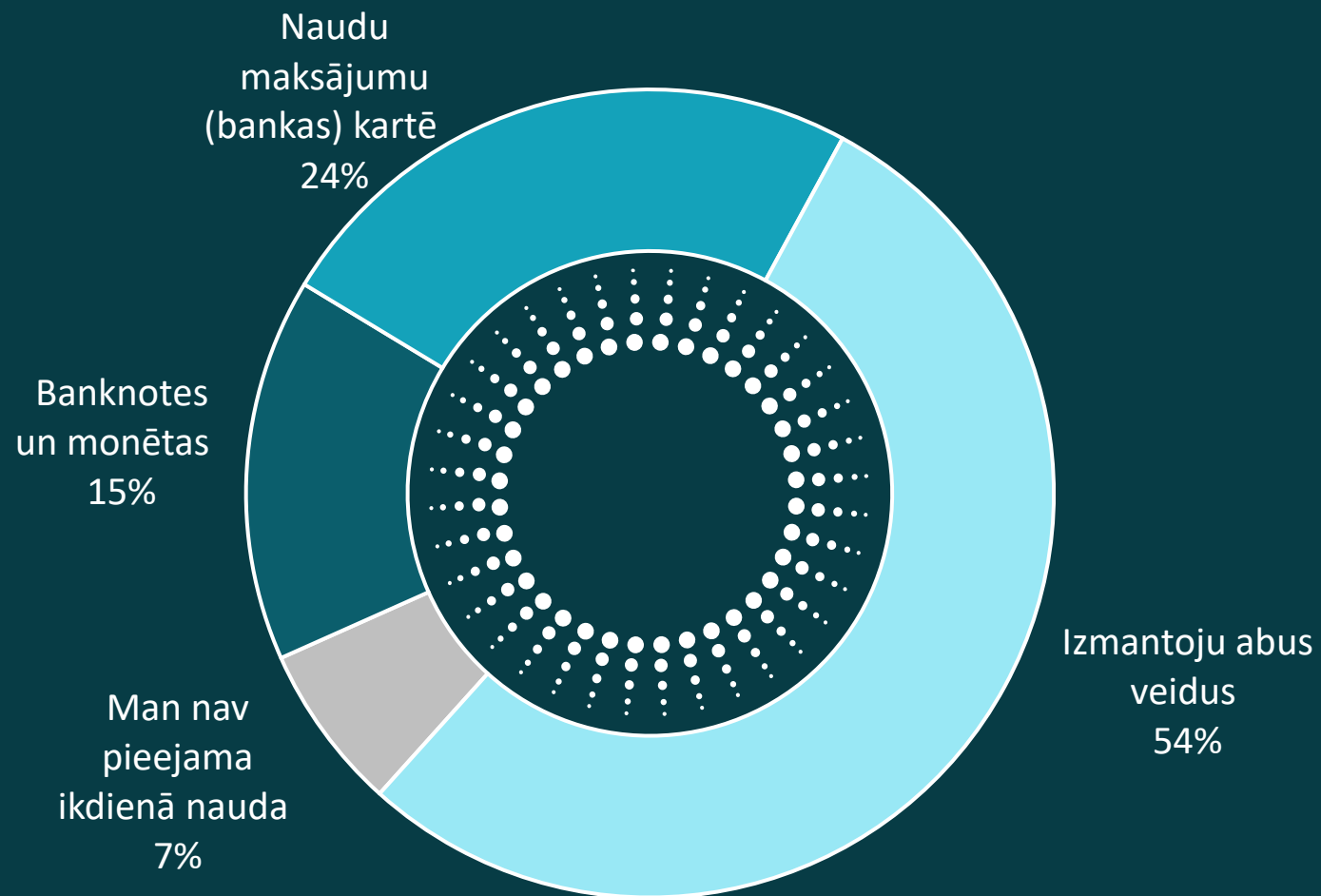

J4. Vai Tev ir nauda, ar kuru vari rīkoties pats/ pati, piemēram, kabatas nauda vai uzdāvināta, nopelnīta nauda (tā var būt gan skaidra nauda, gan nauda bankas kontā)?

Bāze: visi respondenti, n=1159

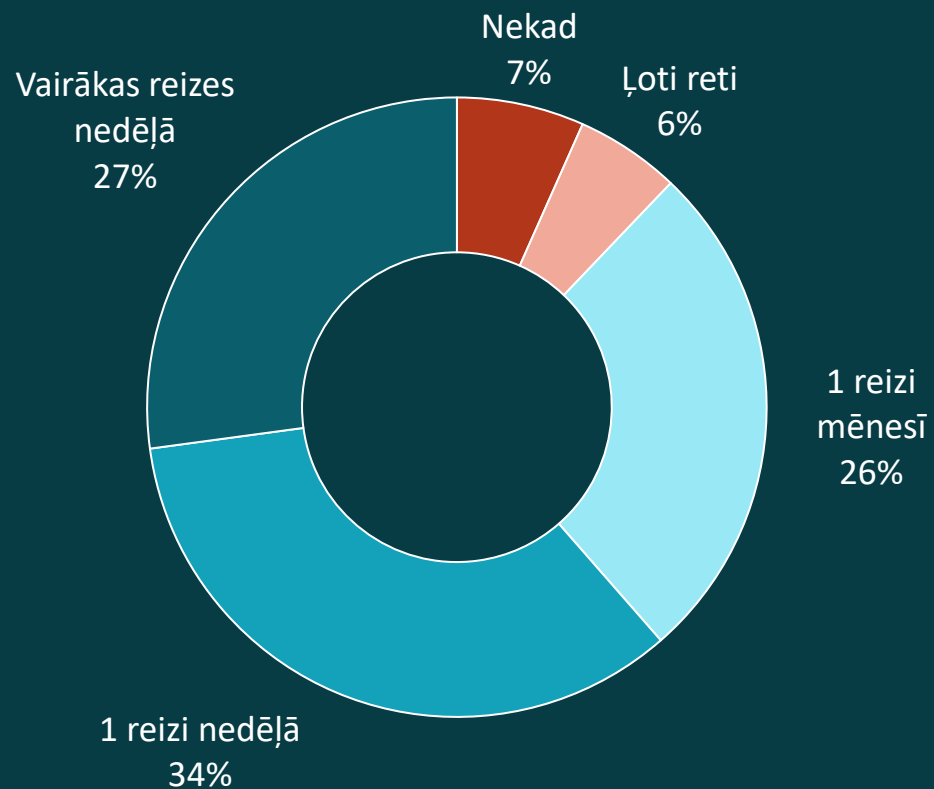
Ikdienā izmantotais naudas veids (%)

J5. Kuru naudas veidu Tu lieto ikdienā?
Bāze: visi respondenti, n=1159

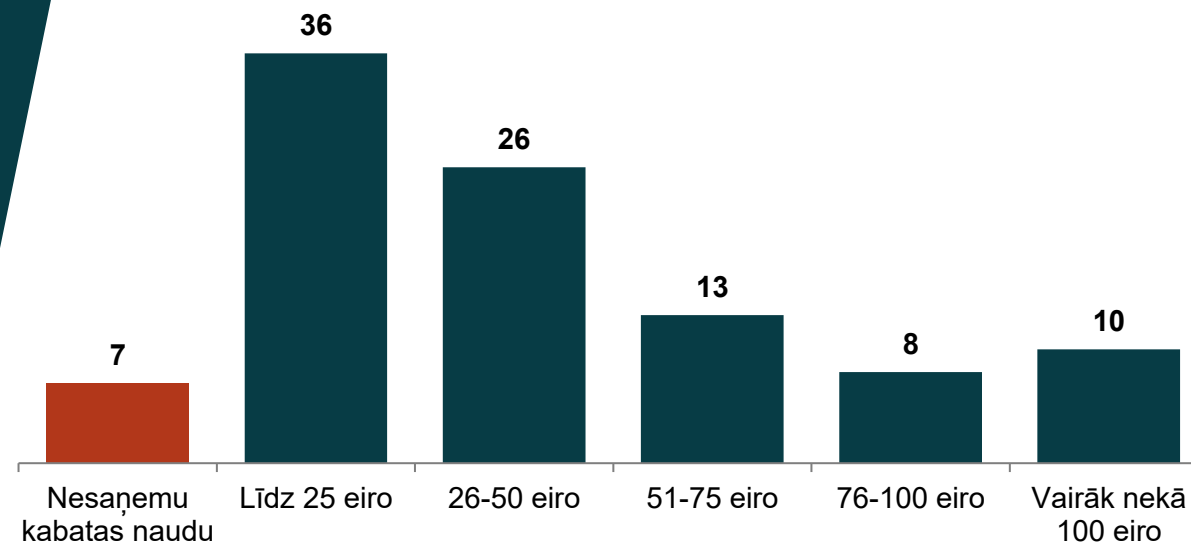
Kabatas nauda (%)

Kabatas naudas saņemšanas biežums

J6. Cik bieži Tu saņem kabatas naudu (tā var būt gan skaidra nauda, gan nauda bankas kontā)?
Bāze: visi respondenti, n=1159

Saņemtās kabatas naudas lielums

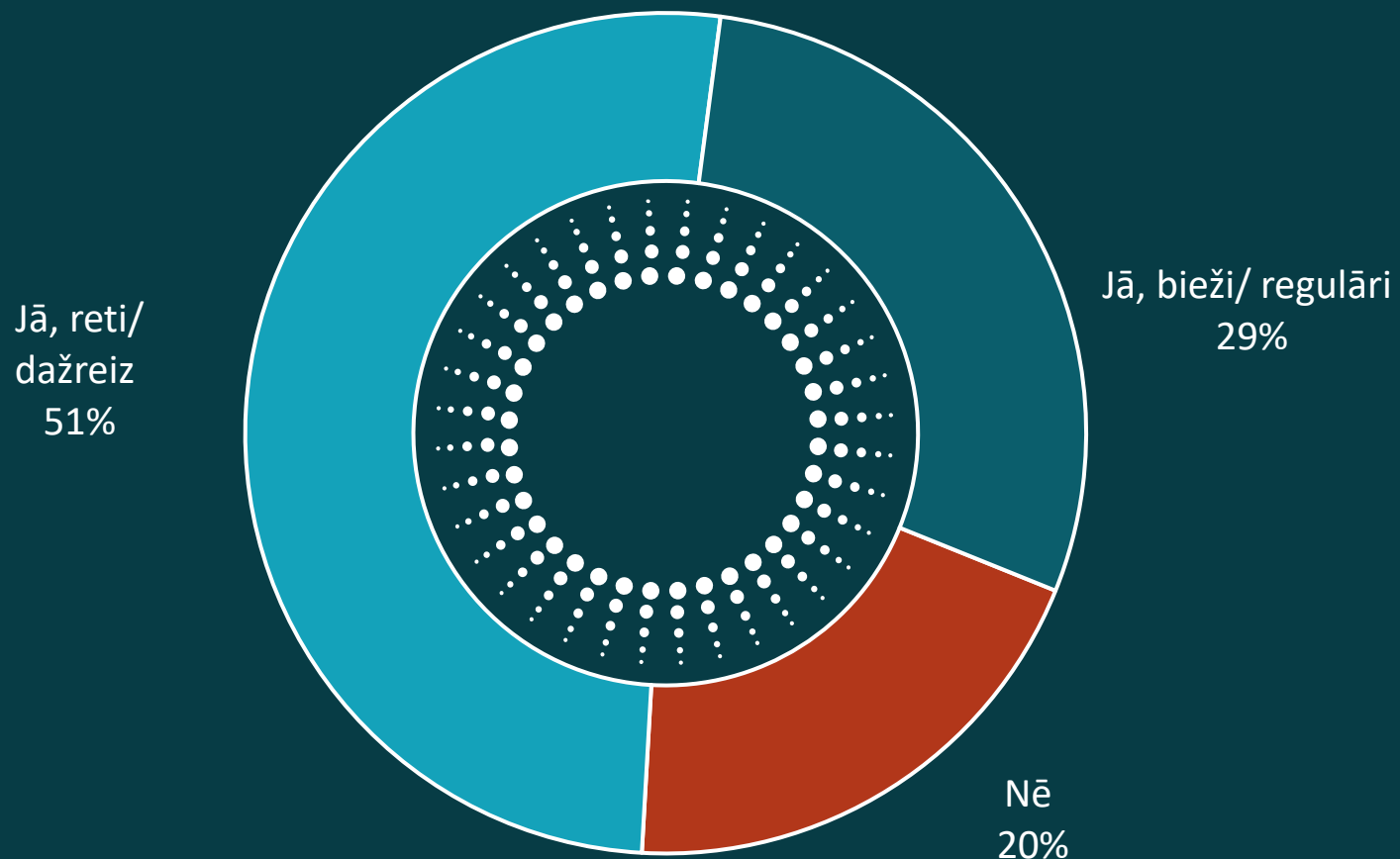
J7. Cik vidēji liela ir Tava kabatas nauda mēnesī (tā var būt gan skaidra nauda, gan nauda bankas kontā)?
Bāze: visi respondenti, n=1159

Uzkrājumu no kabatas naudas veidošana (%)

**80% jauniešu veido
uzkrājumus no savas
kabatas naudas**

J8. Vai Tu veido uzkrājumus no savas kabatas naudas, t.i., atliec daļu no naudas?
Bāze: visi respondenti, n=1159

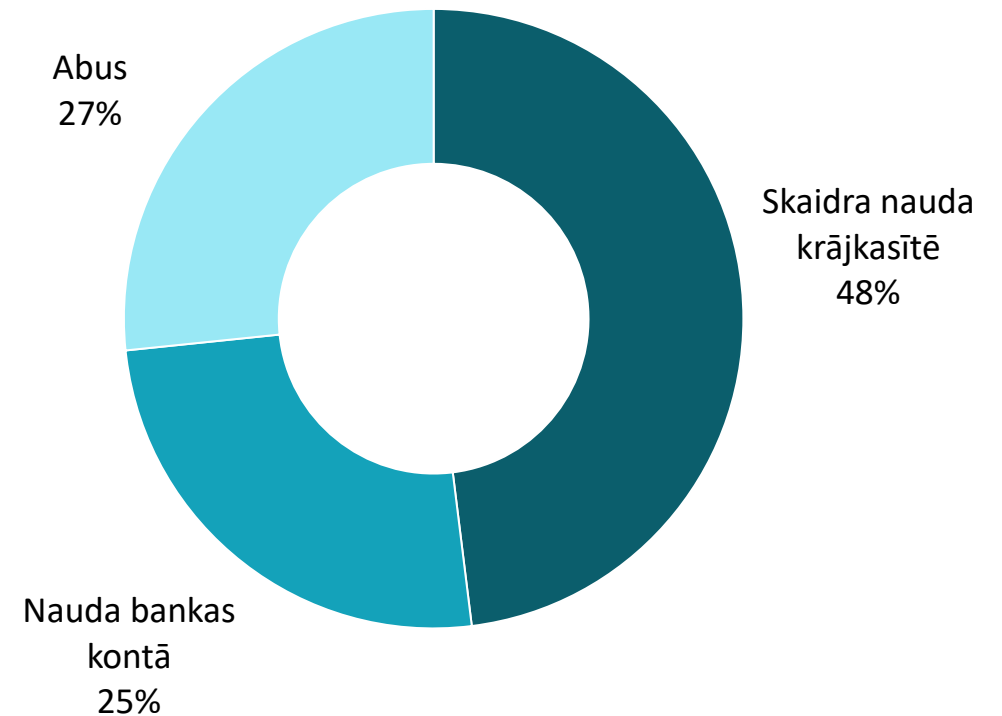
Rīcība ar naudu (%)

Rīcība ar dāvinātu naudu

J10. Ja dzimšanas dienā Tev uzdāvinātu 50 eiro banknoti. Kāds būtu Tavs lēmums?
Bāze: visi respondenti, n=1159

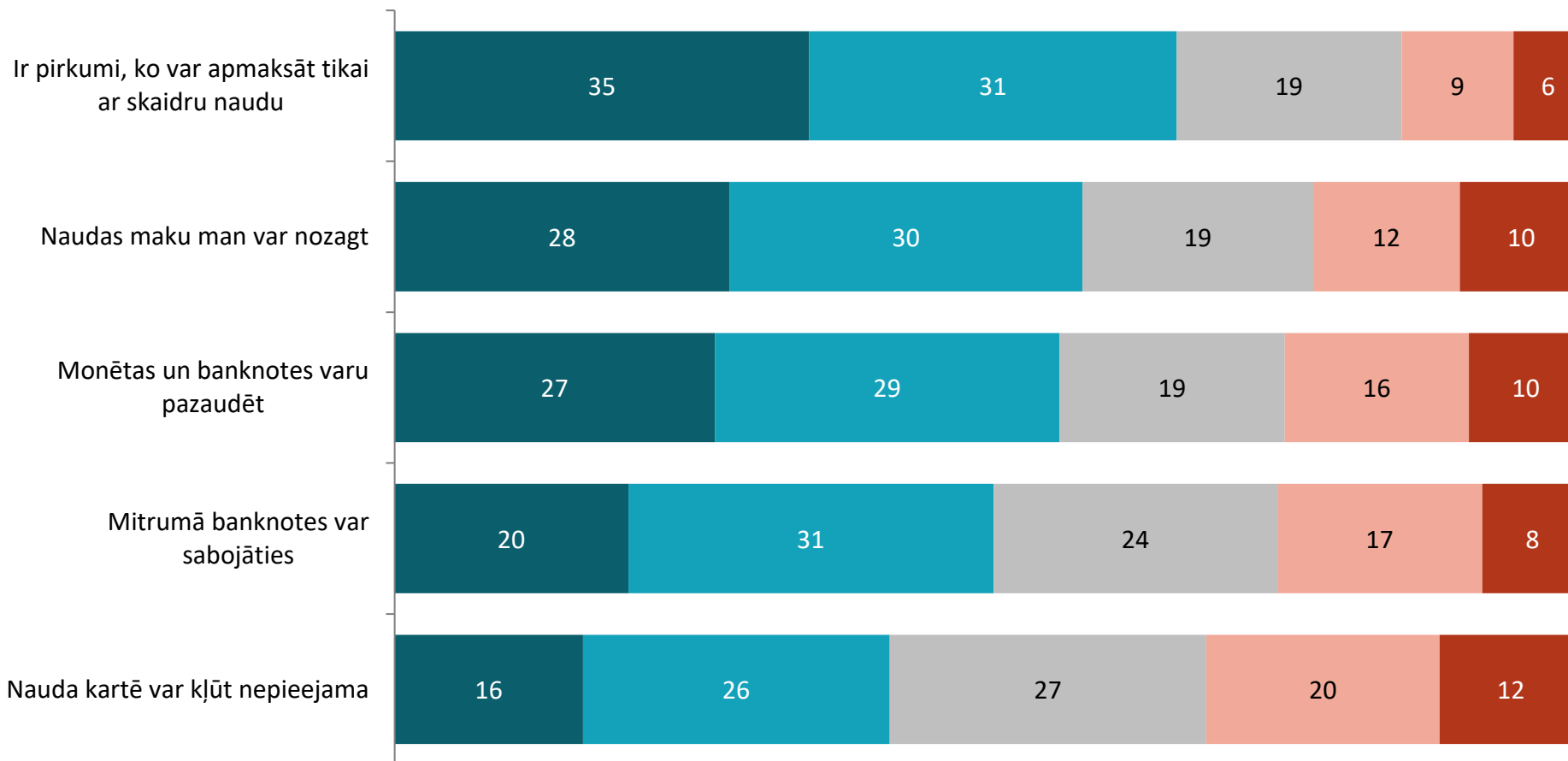
Naudas krāšanas veids

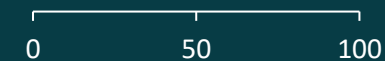
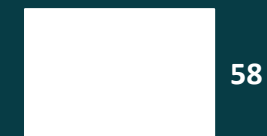
J11. Ja Tev būtu jāsakrāj 30 eiro, kuru no naudas veidiem Tu izvēlētos?
Bāze: visi respondenti, n=1159

Skaidras naudas lietošana (%)

■ Pilnībā piekrītu (5) ■ Drīzāk piekrītu (4) ■ Ne piekrītu, ne nepiekrītu (3) ■ Drīzāk nepiekrītu (2) ■ Pilnībā nepiekrītu (1)

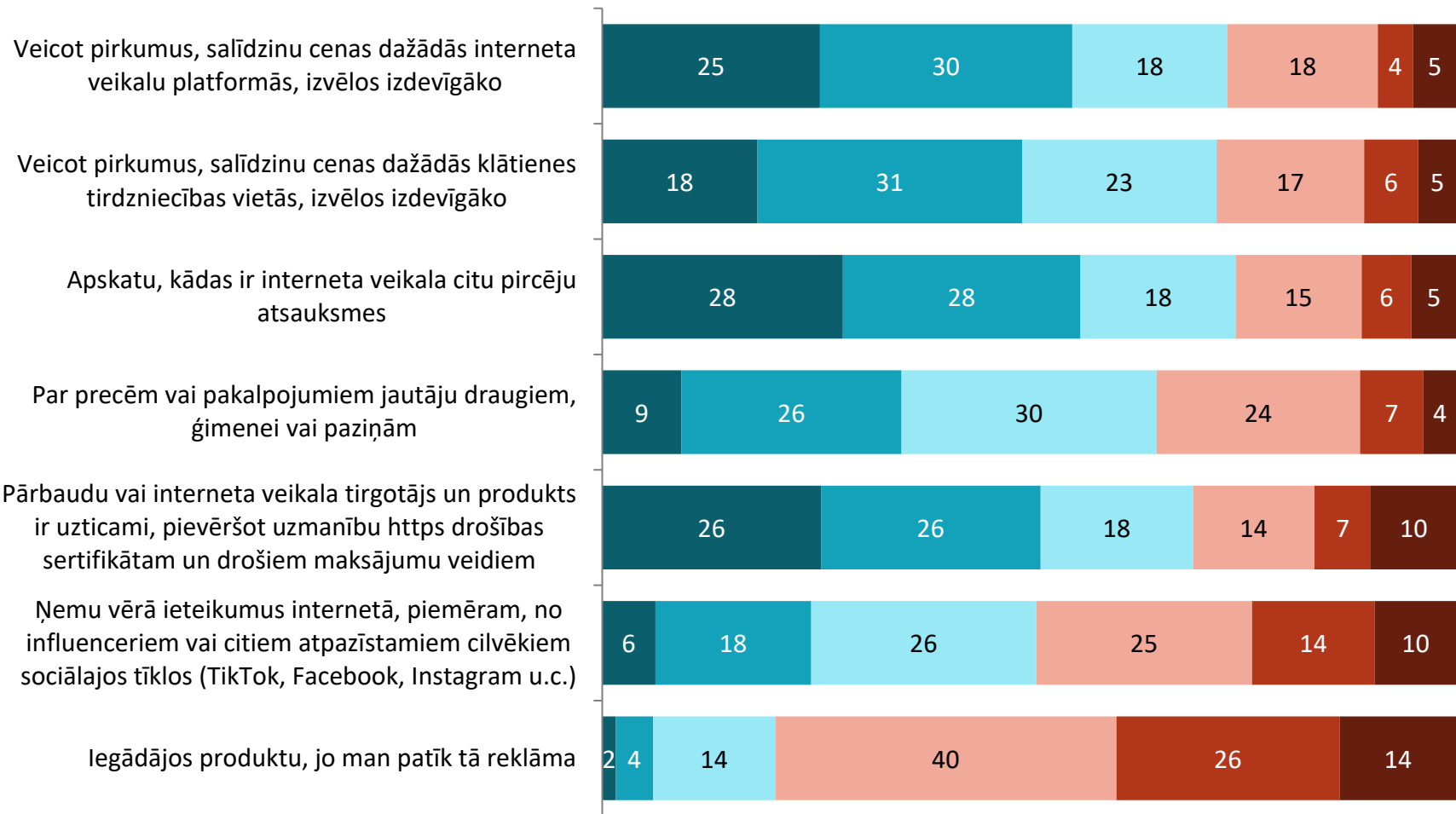

Vērtējumi 4 (drīzāk piekrītu) + 5 (pilnībā piekrītu)

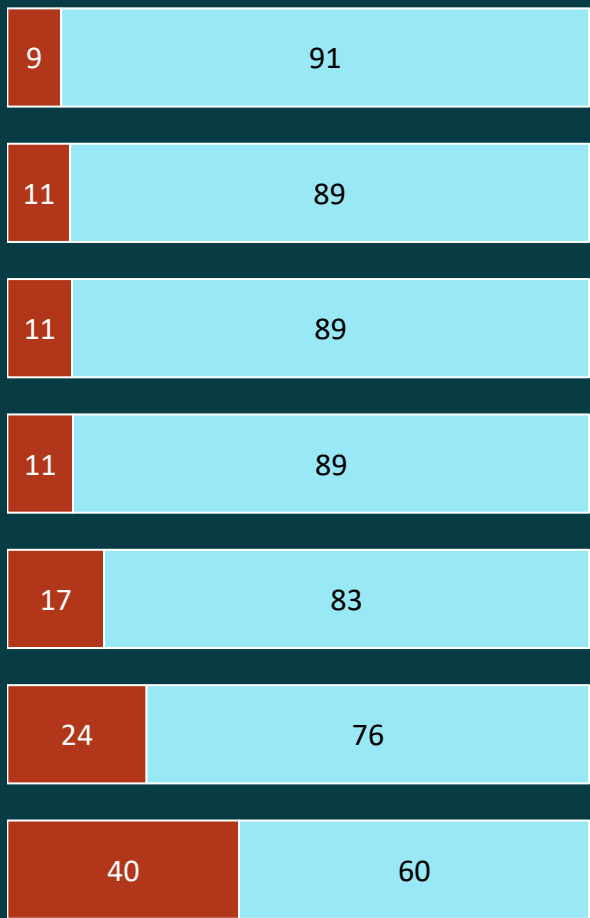

Darbības ar pirkumiem (%)

■ Vienmēr ■ Bieži ■ Dažreiz ■ Reti ■ Nekad ■ Neesmu veicis/ veikusi šo darbību

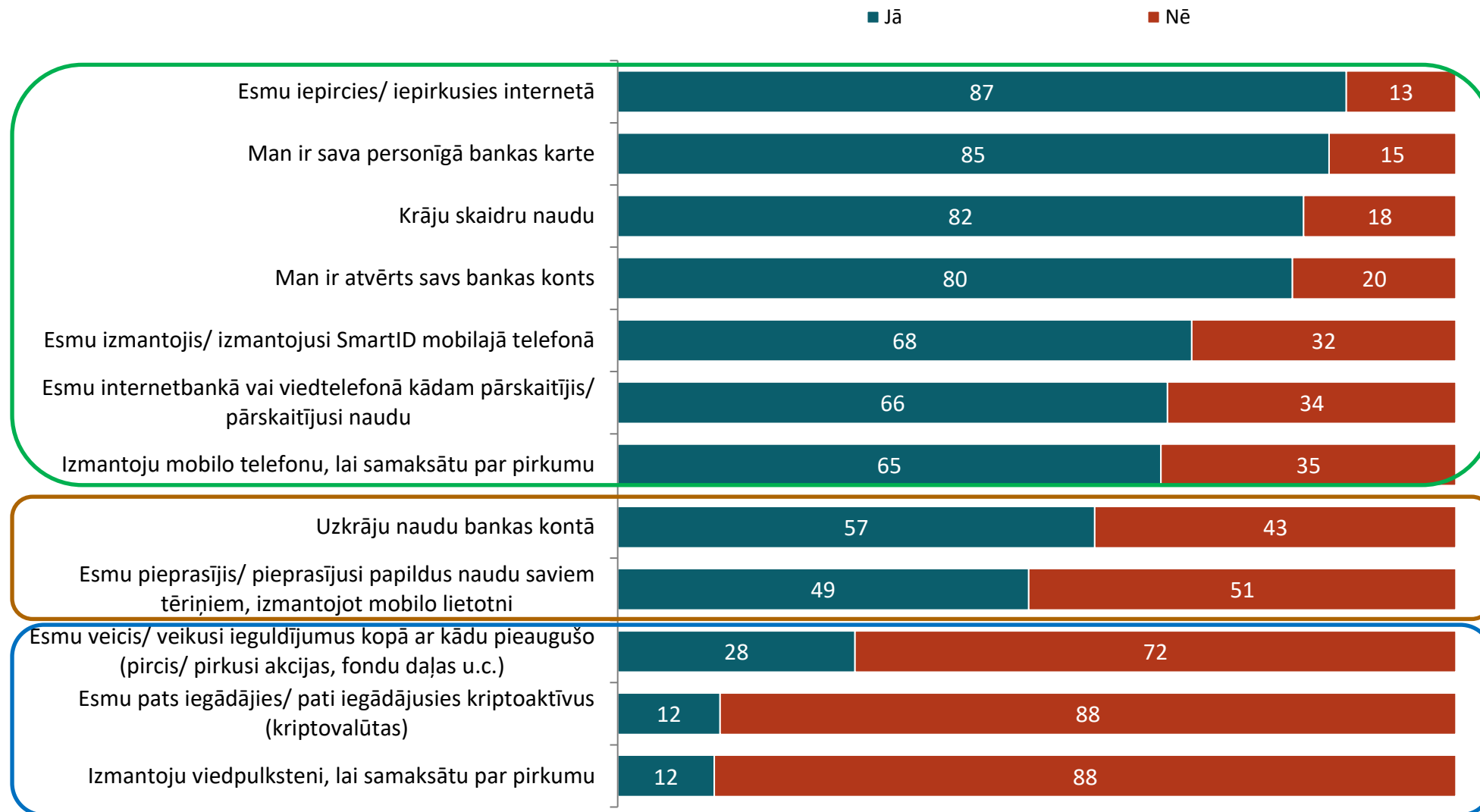
■ Neesmu veicis/ veikusi šo darbību + Nekad
■ Darbība IR veikta

J13. Cik bieži Tu dari katru no šīm lietām pirms veic pirkumu (iegādājoties preces vai pakalpojumus)?

Bāze: visi respondenti, n=1159

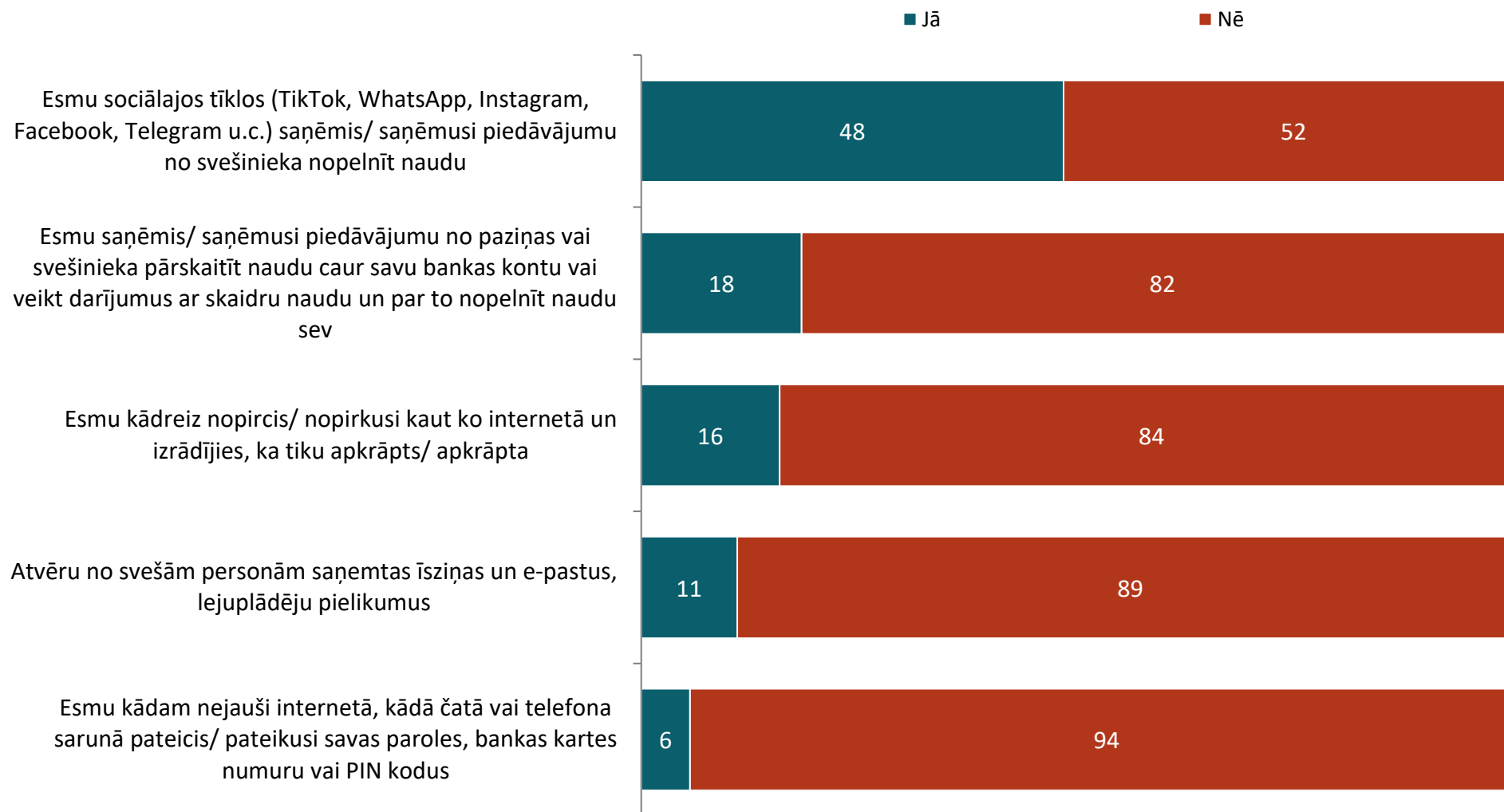
Finanšu pakalpojumu un produktu izmantošana (%)

J14. Vai Tu esi izmantojis/ izmantojusi kādu no šiem finanšu pakalpojumiem un produktiem?

Bāzi: visi respondenti, n=1159

Pieredze ar riskantām vai krāpnieciskām situācijām (%)

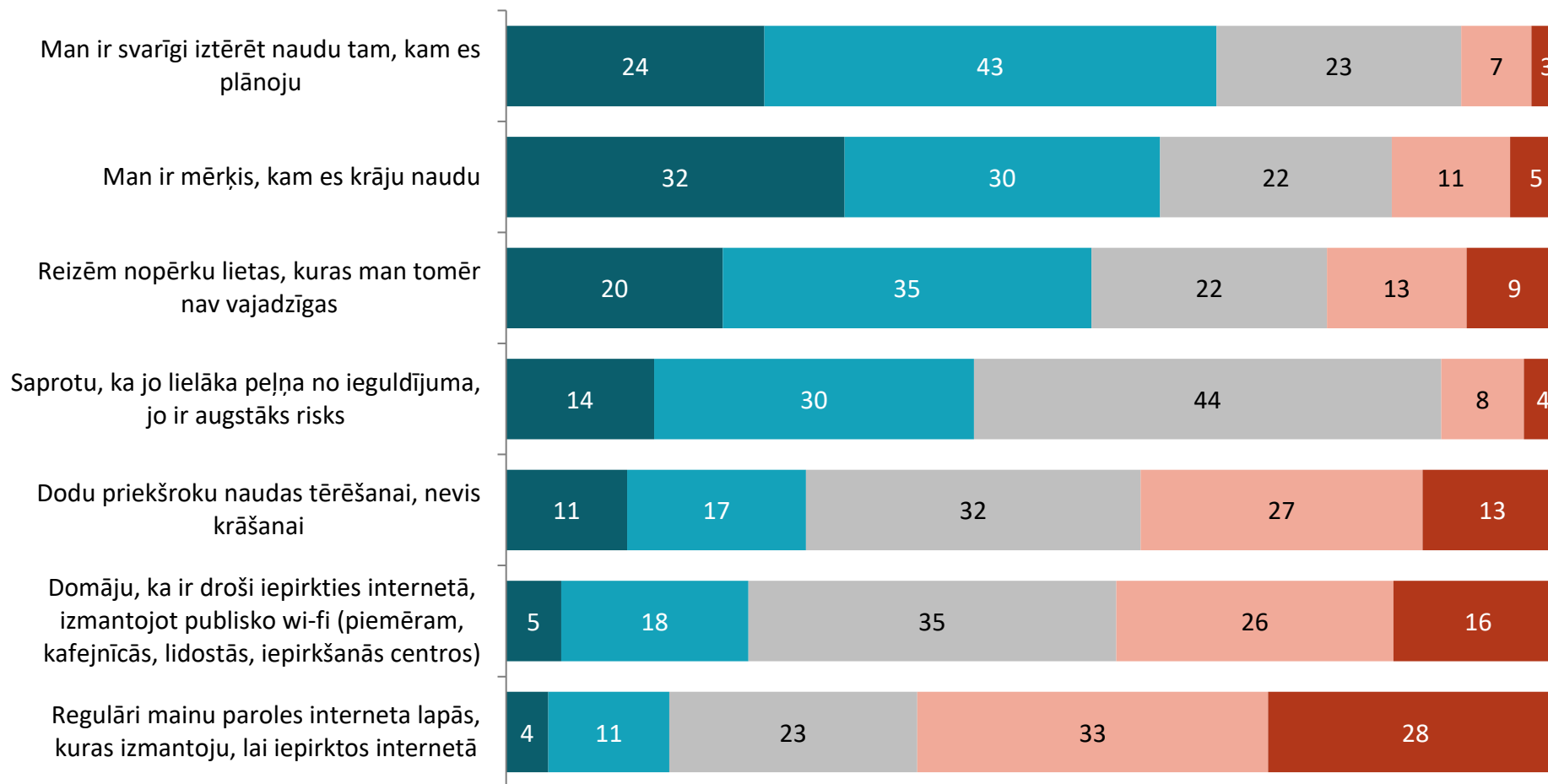

J15. Vai ar Tevi kādreiz ir gadījusies kāda no šīm situācijām?

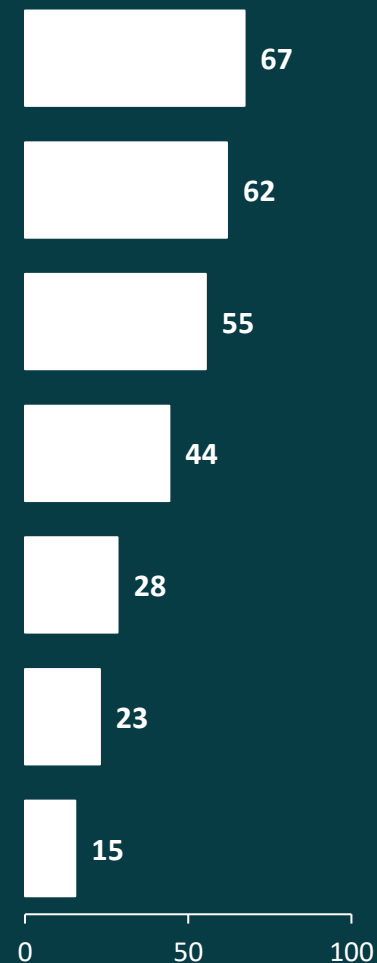
Bāzi: visi respondenti, n=1159

Finanšu uzvedība un izpratne (%)

■ Pilnībā piekrītu (5) ■ Drīzāk piekrītu (4) ■ Ne piekrītu, ne nepiekrītu (3) ■ Drīzāk nepiekrītu (2) ■ Pilnībā nepiekrītu (1)

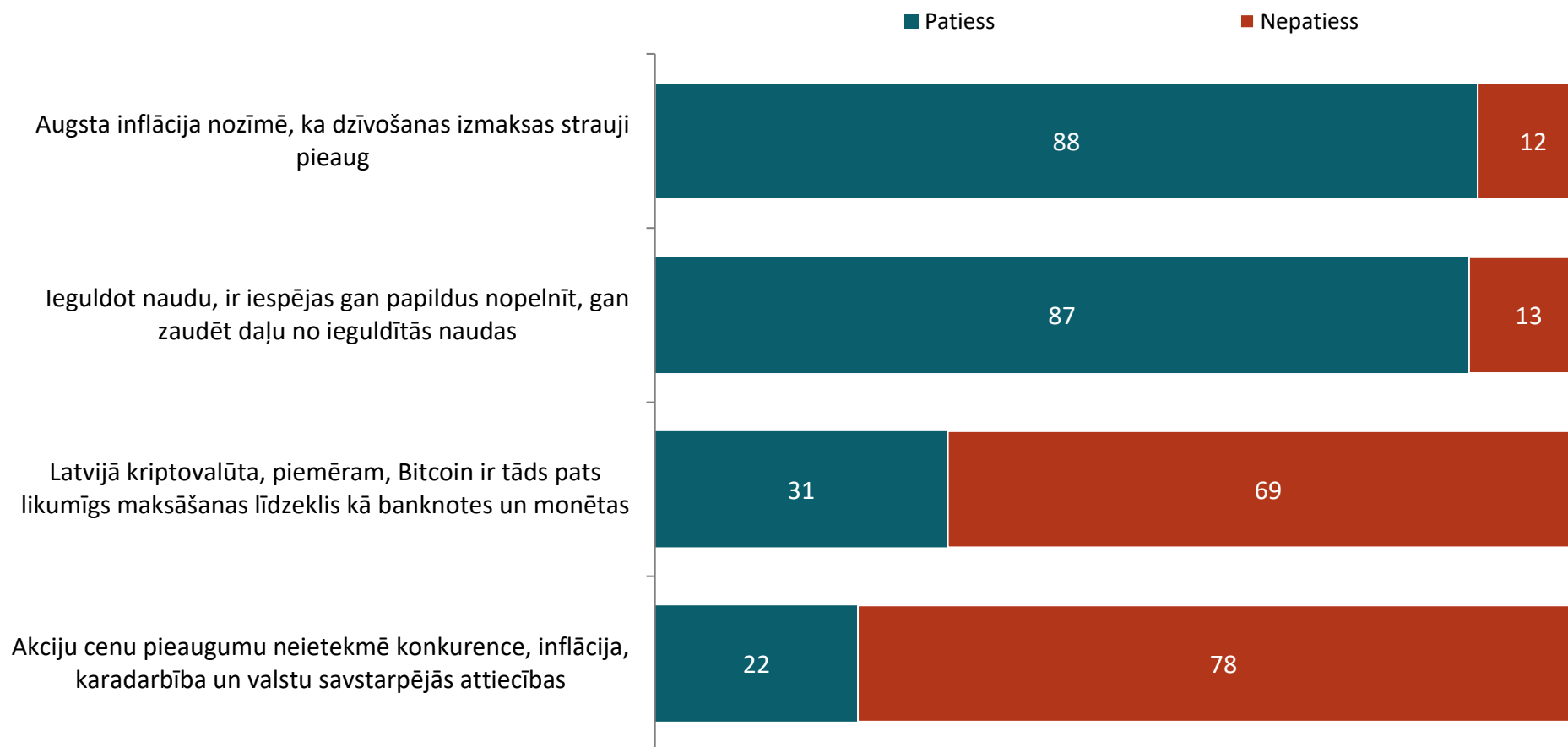
Vērtējumi 4 (drīzāk piekrītu) + 5 (pilnībā piekrītu)

Zināšanas finanšu jomā

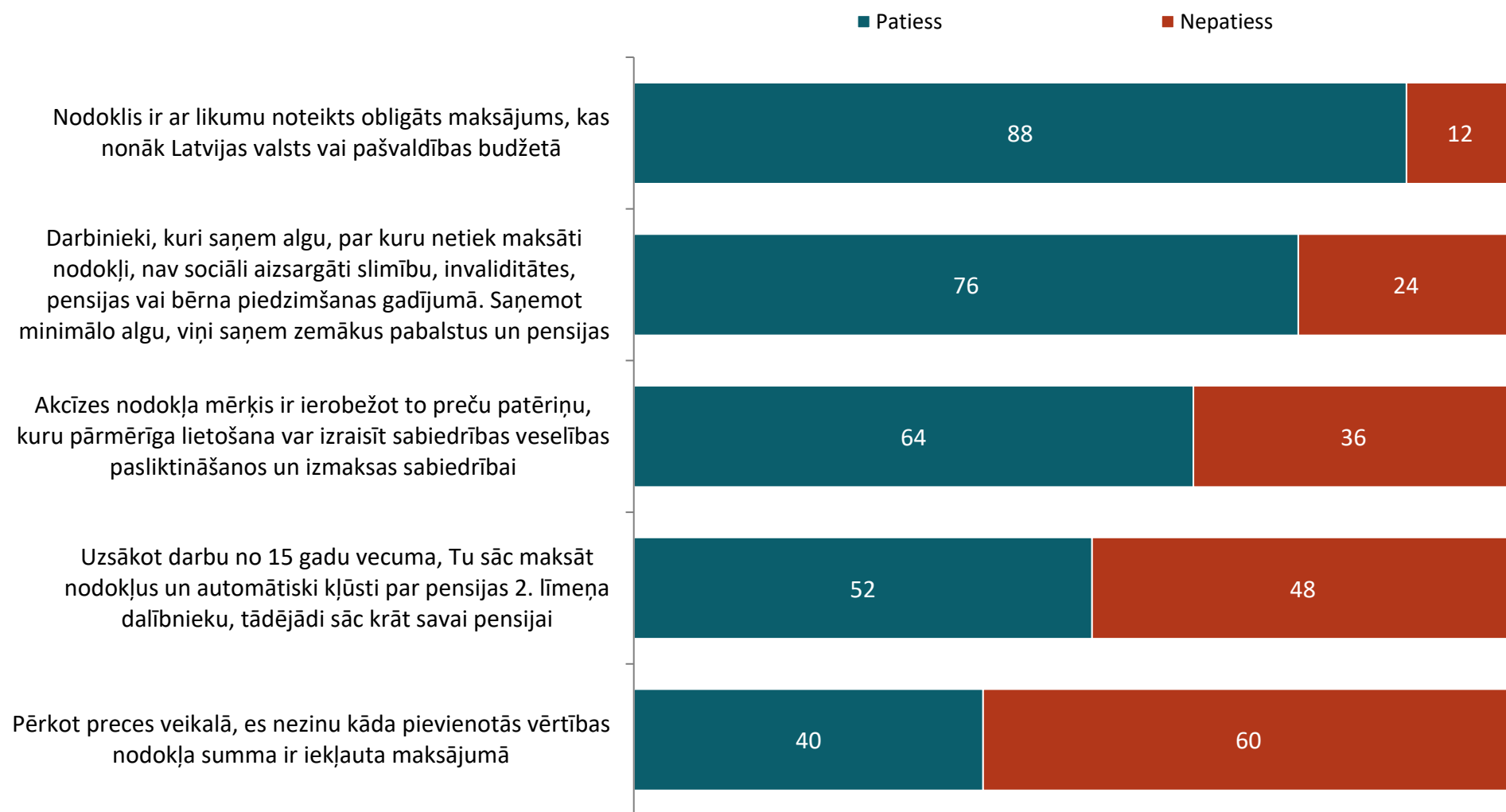
Zināšanas par dažādām finanšu jomām (%)

J22. Kuri no apgalvojumiem ir patiesi un kuri ir nepatiesi?

Bāzi: visi respondenti, n=1159

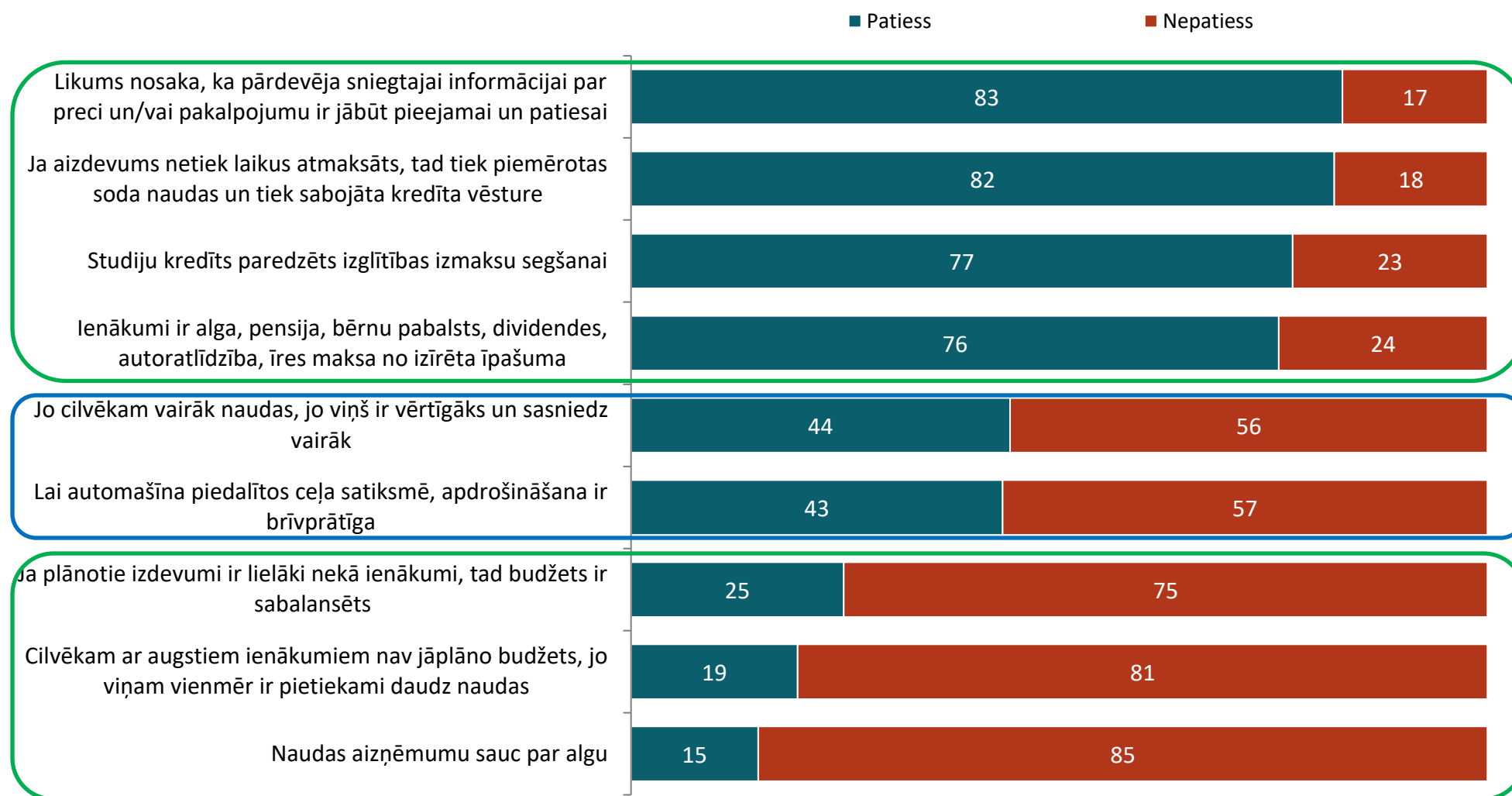
Zināšanas par nodokļiem (%)

J23. Kuri no apgalvojumiem ir patiesi un kuri ir nepatiesi?

Bāzi: visi respondenti, n=1159

Zināšanas par aizņēmumiem, ienākumiem, budžeta plānošanu un obligātām prasībām (%)

J26. Kuri no apgalvojumiem ir patiesi un kuri ir nepatiesi?

Bāzi: visi respondenti, n=1159

Finanšu zināšanu uzdevumi

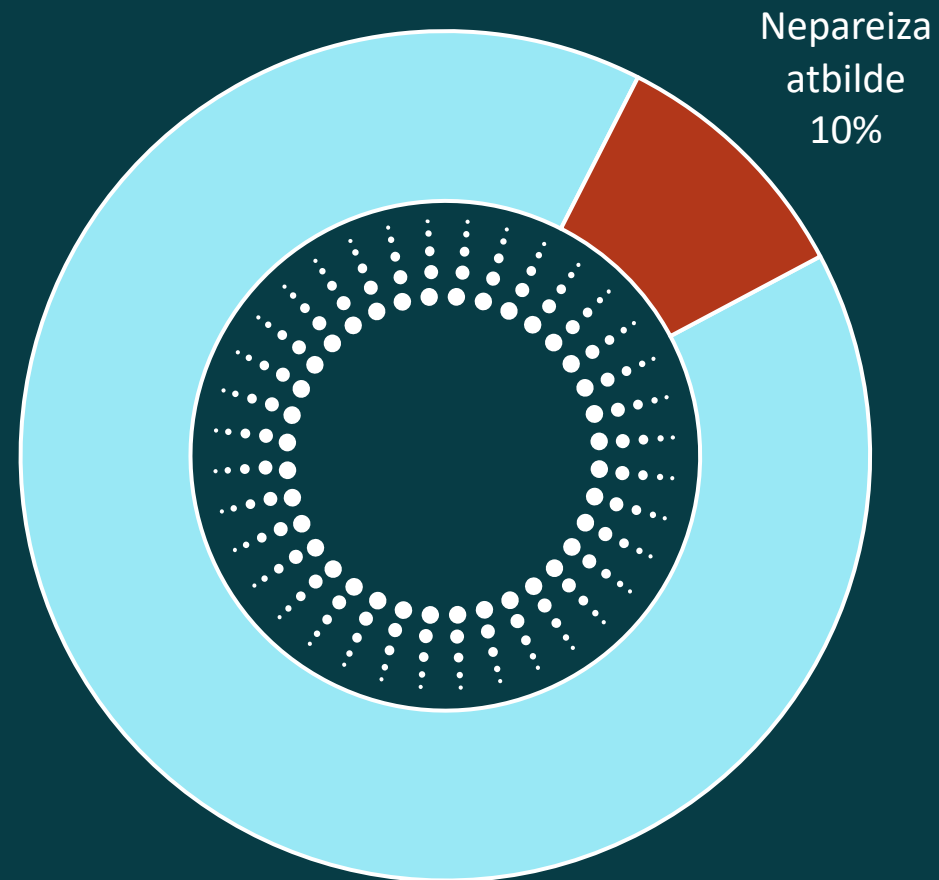

Naudas dalīšana vienādās daļās (%)

J18. Iedomājieties, ka pieciem brāļiem
pasniedz dāvanu, kuras kopējā vērtība ir 1000
eiro. Ja brāļiem jāsadala nauda vienādi, cik
katrs saņem?

Bāze: visi respondenti, n=1159

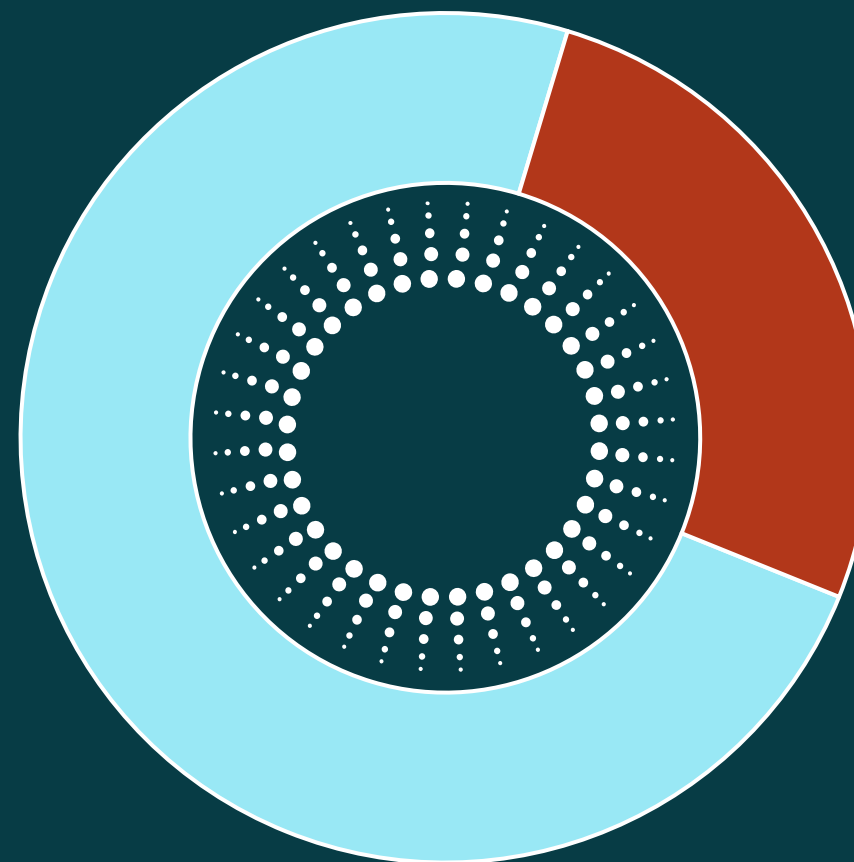
Pareiza atbilde
(200 EUR)
90%

Aizdevums bez procentiem (%)

J20. Kādu vakaru Tu draugam aizdod 5 eiro uz vienu dienu, un viņš nākamajā dienā atdod 5 eiro. Kāda bija aizdevuma procentu likme?
Bāze: visi respondenti, n=1159

Pareiza atbilde
(0%)
74%

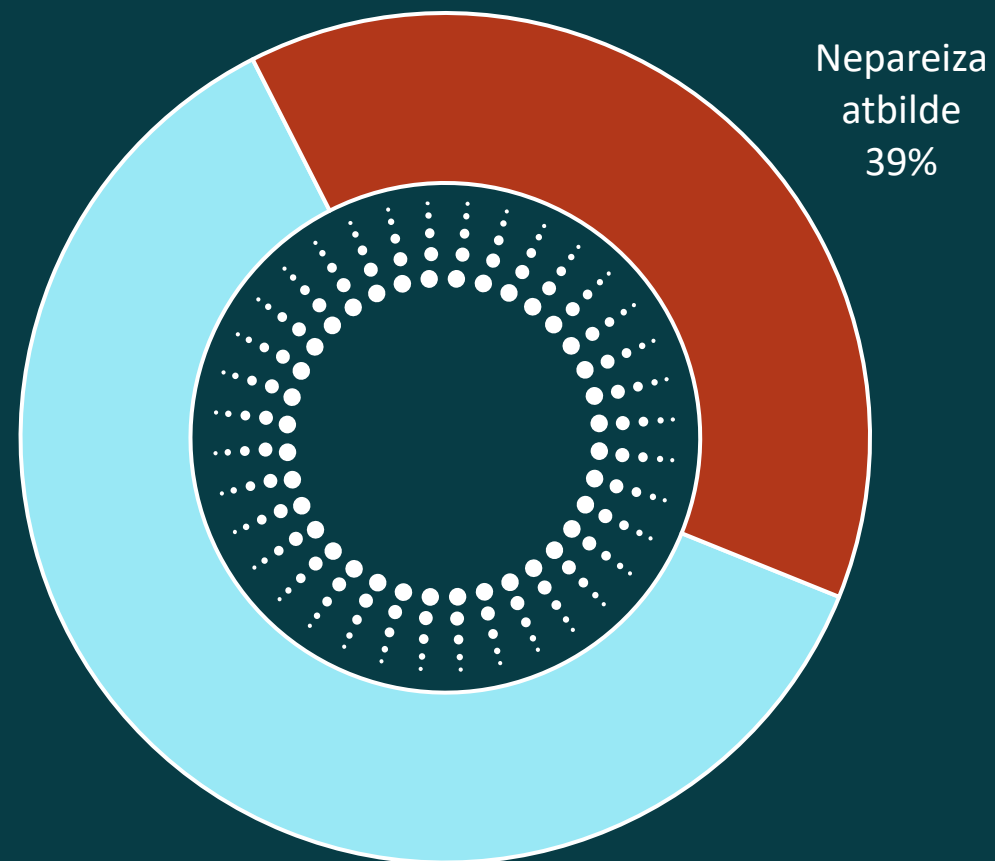

Nepareiza
atbilde
26%

Pensiju 2. līmeņa uzkrājums no algas (%)

J25. Annas ikmēneša alga pirms nodokļu nomaksas ir 1000 eiro. Cik liela daļa no Annas algas tiks novirzīta pensijas 2. līmeņa uzkrājumā, ja pensijas 2. līmenim tiek novirzīti 5% no algas pirms nodokļiem?
Bāze: visi respondenti, n=1159

Pareiza atbilde
(50 EUR)
61%

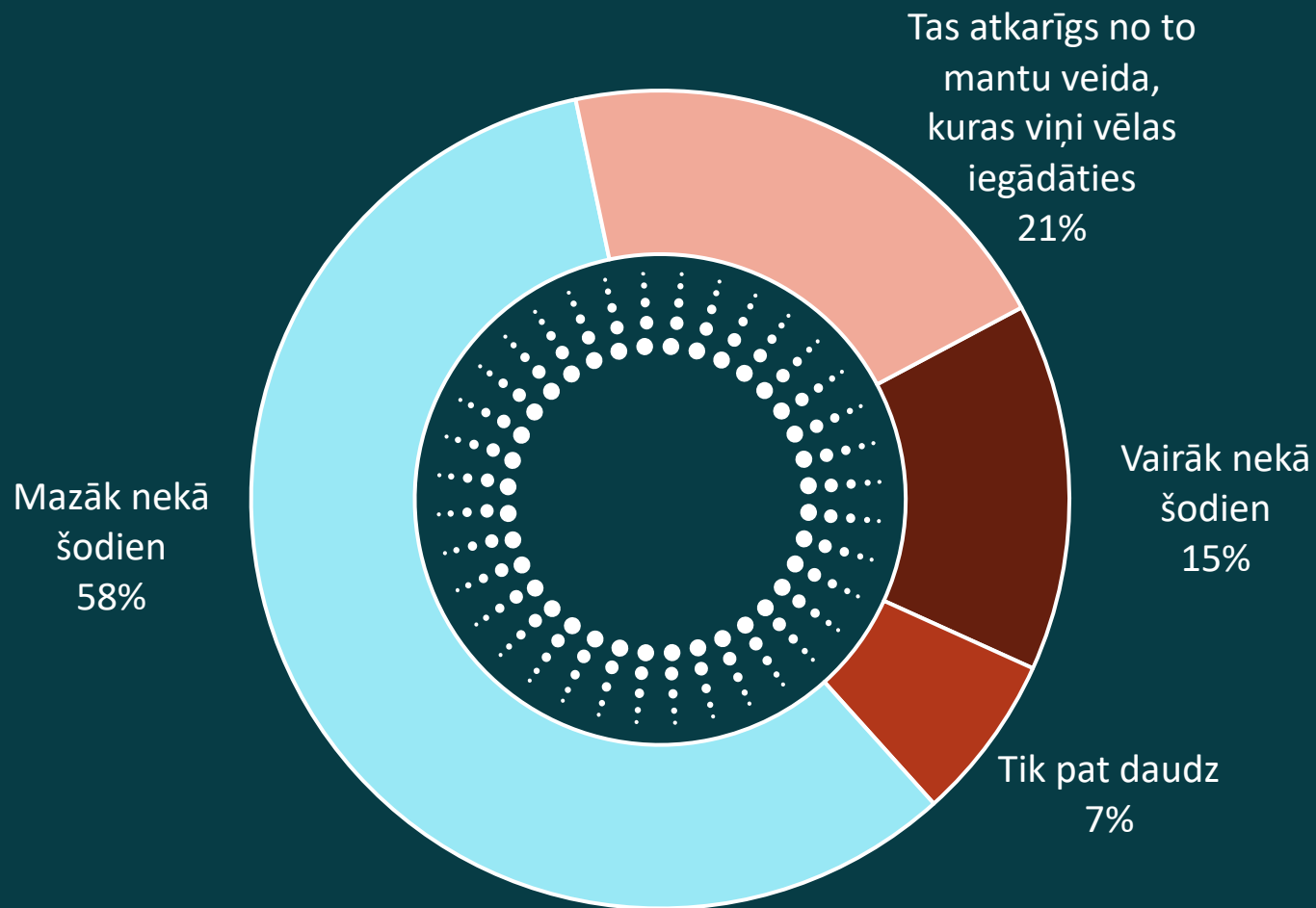

Inflācijas ietekme uz naudas vērtību (%)

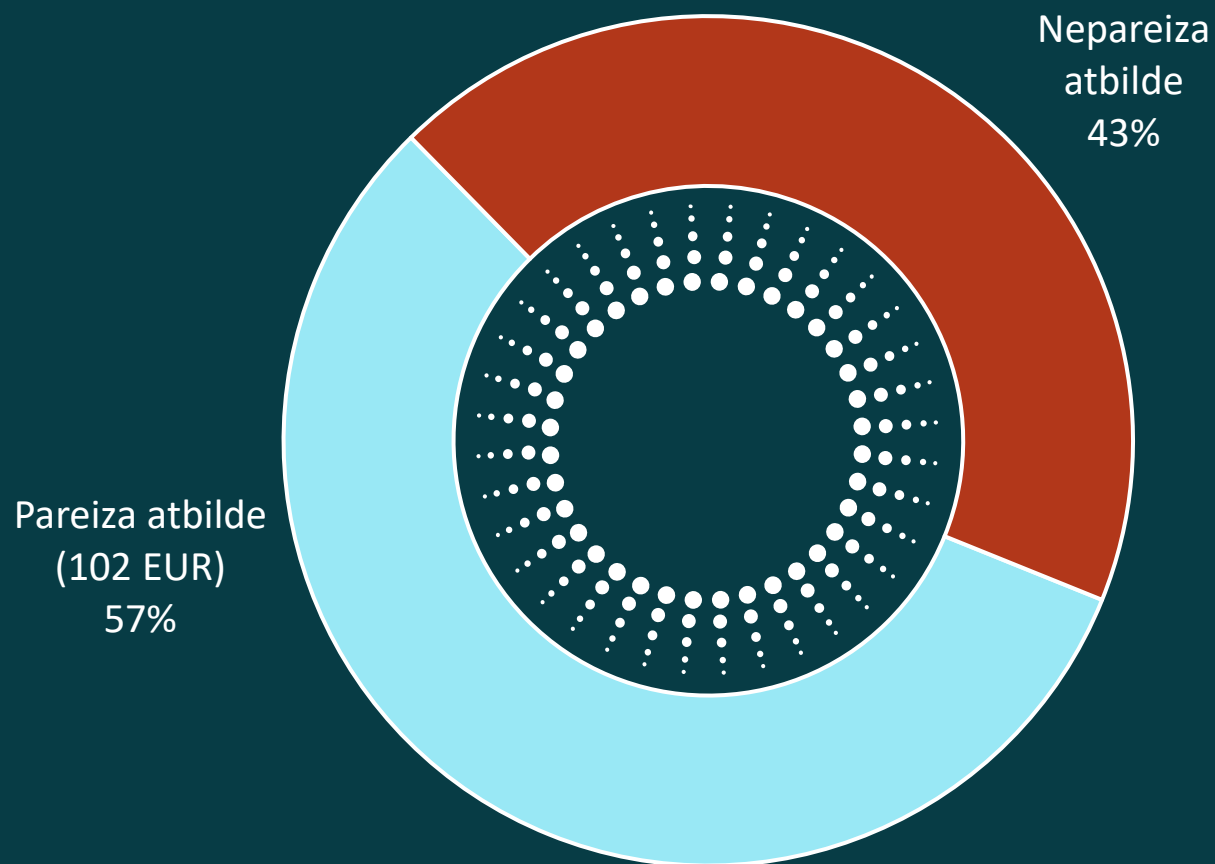
**58% jauniešu snieguši
pareizu atbildi**

J19. Iedomājieties, ka brāļiem jāgaida gads, lai iegūtu savu daļu no 1000 eiro. Valstī gada inflācija 2% līmenī. Cik pēc gada viņi varēs iegādāties par to pašu naudu?
Bāze: visi respondenti, n=1159

Naudas uzkrāšana ar procentiem (%)

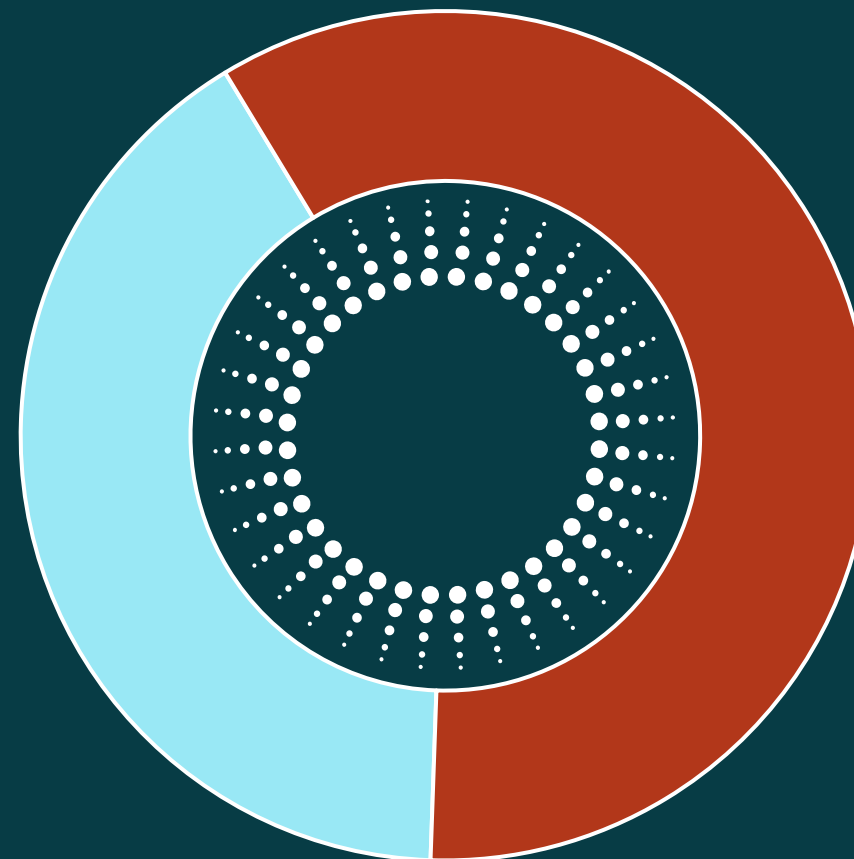
J21. Iedomājies, ka kāds nogulda bankā 100 eiro ar garantētu gada procentu likmi 2% apmērā. Viņš šajā kontā vairs neko neiemaksā un arī neizņem naudu. Cik naudas būs kontā pēc 1 gada?
Bāze: visi respondenti, n=1159

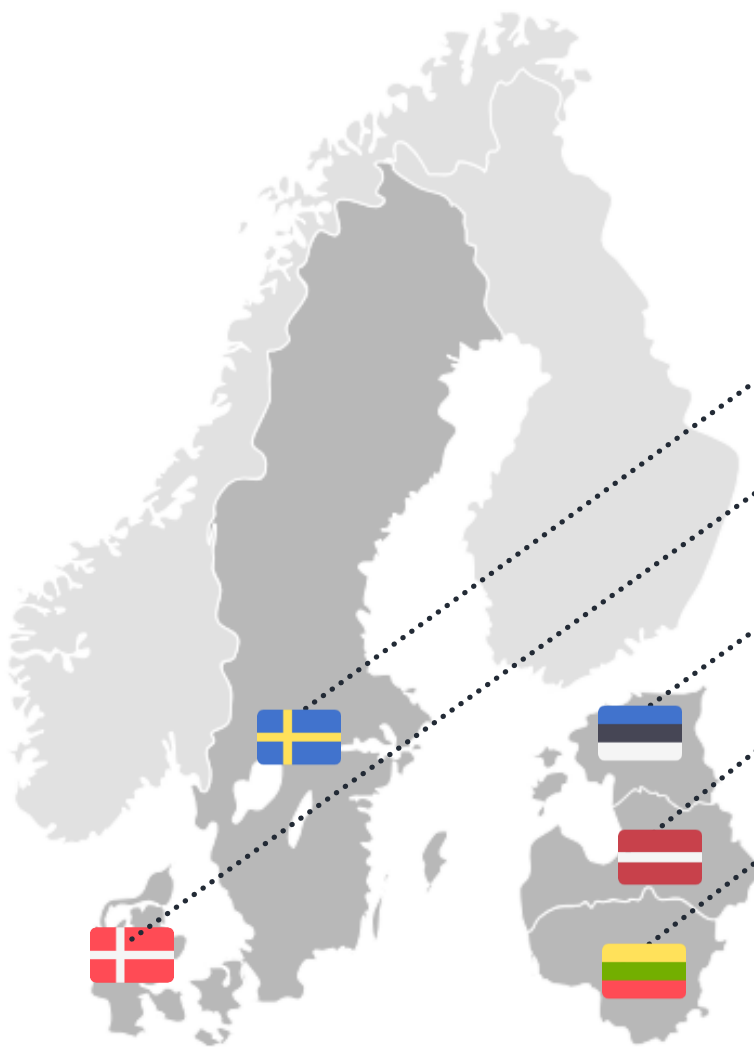
PVN daļas noteikšana pirkumā (%)

J24. Saimniecības preču veikalā tika iegādātas preces mājokļa remontam. Pirkuma čekā redzama gala summa – 121,00 eiro. Zināms, ka PVN likme ir 21%. Aprēķini, cik eiro no šīs summas ir samaksāts PVN?
Bāze: visi respondenti, n=1159

Pareiza atbilde
(21 EUR)
41%

Nepareiza
atbilde
59%

RAIT SVERIGE AB

Rosenlundsgatan 18 11853 Stockholm, **Sweden**

WILKE

Overgaden Neden Vandet 9C, 1414 **København**

Vestergade 24, Baghuset, 8000 **Aarhus C**

Gråbrødrepassagen 9, 5000 **Odense C**

RAIT Faktum

Tatari str. 64, Tallinn, **Estonia**

RAIT CR BALTIC

Kalpaka bulvāris 10-1, Riga, **Latvia**

RAIT

Švitrigailos str. 11M, Vilnius, **Lithuania**

SYNOPTICOM

Savanorių ave. 1, Vilnius, **Lithuania**

RAIT

Neatkarīga pētījumu kompānija, kas
darbojas visās Baltijas valstīs,
Zviedrijā un Dānijā, piedāvājot pilna
servisa tirgus izpētes pakalpojumus

Svetlana Aļošina

Pētījumu vadības komandas
vadītāja

RAIT Custom Research Baltic

svetlana.alosina@raitgroup.com

+371 28232645

www.raitgroup.com

